

Indian Opinion

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 28—Vol. LIX.

Friday, 21st July, 1961

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR CENTS

BIG BUSINESS AND BLACK LEADERS MEET

AT a private meeting held in Johannesburg at the beginning of this month about fifty prominent South Africans, consisting of European big business and African leaders, resolved that an inter-racial consultation should be held as soon as possible, according to a report in the non-racial fortnightly review "Contact" of Cape Town. The meeting according to the "Contact" report was held in the Northcliffe home of Mr. G. H. R. Edmunds a distinguished leader of the Johannesburg business world, chairman of the South African board of the Standard Bank and of the "Rand Daily Mail", "Sunday Times" and "Sunday Express."

The gathering brought together a wider band of public opinion than any earlier similar gathering had done. Eleven Africans included Mr. M. B. Yengwa, representing Chief A. J. Lutbuli, Mr. Thomas Ngwenya and other ex-members of the banned ANC, independent figures like Mr. Paul Mosaka, but no representatives of the banned PAC.

Well-known members of the following organizations were also present: The Liberal Party Messrs. Ngubane, Paton, Brown, Wentzel, Cooper); the Congress movement (Mr. Yusuf Cachalia and others); the Black Sash; the Natal Continuation Committee, the Progressive Party, and members of the English and Afrikaner intelligentsia, big business and the churches.

No members of the S.A. Congress of Democrats was invited.

Three leaders of the S.A. Coloured National Convention, Dr. R. E. van der Ross, Mr. D. van der Ross, and Mr. J. C. A. Daniels, refused invitations as they were busy making preparations for their conference, due to be opened on 7th July and to be held on 8th-10th July.

The conference was called in response to the rising pressure from many quarters for "a new National Convention." Its purpose was to consider whether it would be possible to hold such a National Convention. It was addressed by the Hon. H. A. Fagan and Dr. Edgar Brookes.

It is possible to guess that what has been decided is that an "Indaba" on the lines of that held recently in Southern Rhodesia will be held.

The gathering probably decided not to hold a National Convention on the grounds that it will for some time not have the power to hold one.

[FOOTNOTE: National Conventions are normally Constituent Assemblies, that is to say, bodies clothed with the power of the State, charged with drawing up new constitutions.]

Indian Impact On Malayan Culture

("Indian Opinion" Service)

NEW DELHI (By Mail)

THE High Commissioner for Malaya, Mr. S. Chelvasingam MacIntyre, said in New Delhi that it was not China but India which had contributed a great deal to the culture and history of Malaya.

Addressing the Rotary Club of Delhi, Mr. MacIntyre said that India gave religion to Malaya. The influence of India, he added, on the spiritual and material life of the people of Malaya was predominant.

He said that though geography favoured China, relations between China and Malaya were confined to trade and commerce only and the Chinese had not made any impact on cultural life in Malaya.

Mr. MacIntyre said that the Mahabharata and Ramayana had enriched the folklore of Malaya, Sanskrit, Tamil and Arabic also helped the growth of the native Malay language.

He said that although a large majority of the population in this country comprised Muslims, ancient Hindu customs and traditions still guided the pattern of life.

INDIA MAKES OIL CONTRACT WITH SOVIET BODY

("Indian Opinion" Service)

NEW DELHI (BY MAIL)

A CONTRACT for setting up in the public sector of a refinery at Barauni in Bihar has been signed in New Delhi between Indian Refiners Ltd. and a Soviet organisation. The refinery will have the capacity to handle two million tons of crude oil annually. Under the contract the Soviet organisation will supply a total of more than 38,000 tons of equipment and material. It will also give technical assistance.

The Barauni refinery will process oil from Naharkatia. Oil will reach the refinery by a pipeline specially constructed for the purpose. In addition to petrol and kerosene, the refinery will produce finished products like lubricating oils and tar.

The Minister of Mines and Fuel, Mr. Malaviya, said in Bombay that he expected the proposed refinery at Baroda to be almost ready in about 20 months. By then the Ankleshwar oilfields would have reached a stage of maximum production.

In Gujarat

The Minister for Mines and Oil, Mr. Malaviya said that the size of the proposed refinery in Gujarat was likely to be increased in view of the discovery of a new oilfield at Sartha. The refinery was originally planned to be of two million tons capacity.

Mr. Malaviya flew from Delhi to see the new oilfield. He was accompanied by a party of newsmen.

Asked whether there would be more than one refinery in Gujarat in view of the discovery of the new oilfield Mr. Malaviya explained that it was economical to increase the size of the refinery instead of having more refineries.

Mr. Malaviya told newsmen that the first well itself had shown that oil existed in commercial quantity. It was of a high grade and from the point of specific gravity was even better than Ankleshwar oil. He said that production of oil at Sartha would start within the Third Plan period. The exact production programme would, however, de-

pend on the availability of drilling rigs and other equipment.

New Fields

Addressing the workers at the oilfield, Mr. Malaviya said that he had no doubt that there was more oil in this vicinity and new fields would be discovered.

Later speaking at a reception, Mr. Malaviya said that the oilfield did not belong to one individual but to the entire nation. He had no doubt that it would revolutionise life in the area. New industries would come up and unemployment would disappear.

Low-Cost Camphor Distillation

("Indian Opinion" Service)

NEW DELHI, (By Mail)

THE Forest Research Institute, Dehra Dun, has devised a plant for distillation of camphor from the leaves of the camphor-yielding ocimum by cheap cottage-scale units without the use of steam boilers.

The unit, which can be easily fabricated, can be worked in places where tap water is available.

Suitable modification of the unit for use in areas where tap water is not available has also been made. A battery of three units would cost about £37 10s, including all the accessories required for its operation. One man can conveniently operate three units.

Indian Opinion

Private Bag, Durban.
Telephone: Mount Edgecombe 30.
Telegram and Cable: "GANDHI."

FRIDAY, 21ST JULY, 1961

Overlooked

TO say that the Indian has done a tremendous amount for his social and educational well-being in this country is to repeat something that is well-known by the Indian people and recognised by authority everywhere. One has only to cast one's eyes around to see the monuments which stand in tribute to the manner in which the Indian has helped himself—doing things which, for the more privileged races, are provided by the State. In Natal where there is the largest concentration of the Indian people he has built his schools and established and financed his social welfare agencies. In the final analysis there can be no doubt of the measure to which the Indian has helped himself. Unfortunately, there is one thing which he has overlooked—the provision of scholarships, bursaries, exhibitions, foundations and endowments for advanced research and study. Last week we referred in these columns to the need for a socio-economic survey into the life and condition of our people in the city of Durban in view of the alarming degeneration of the position of the Indian people. Had there been a foundation or an endowment this could have well come forward with a grant to assist Indian scholars and social scientists to undertake the task. The reasons, of course, for the omission are diverse. It is possible that living as he does in a hostile environment the Indian has tended to secure himself economically. He has never really got the opportunity to explore new fields in learning and education.

At the time of the commemoration of the centenary of the arrival and settlement of the Indian in South Africa there was some hope that a substantial endowment would be founded but the scheme got bogged down somewhere in a morass of inter-racial theorising. It is, however, very necessary that the Indian people should get together and discuss the question of the provision of endowments, foundations, exhibitions and scholarships for the study of Indian life in this country. There is much to be done in the various facets of the life of our people. There are vast fields for research and study in the history, sociology and economy of our people. Unfortunately, the work goes undone because of the serious omission in our lives. The omission is certainly not due to any deliberate refusal to provide endowments and foundations. It is something which has been overlooked in the press of other things. It must now be remedied.

Progress means that there is an ideal perfection which the individual seeks to reach by extending his limits in knowledge, power, love enjoyment, thus approaching the universal.—Tagore.

LETTERS TO AMRIT KAUR

GANDHI was a prolific letter-writer, writing on all sorts of subjects to various people. They were not casual letters. They were purposeful letters written over considerable periods and it is, indeed, very fortunate for history that these letters have been preserved. His letters to the women in his ashrams, to Mira, his English disciple, to Sardar Patel and to Esther Fearing have been collected and published. Now Navajivan Publishing House has placed before the public Gandhi's letters to Rajkumari Amrit Kaur. They make both delightful and valuable reading, revealing as they do, the other side of Gandhi,—humorous, light-hearted and full of fun. He addressed Amrit Kaur either as "idiot" or "rebel" and signed himself as "Bapu," "tyrant," "robber" or "warrior." And the reasons are explained as one reads the letters. Reproduced below are a few letters from the book entitled "Letters to Rajkumari Amrit Kaur," published by the Navajivan Publishing House, Ahmedabad 14.]

Segaon,
22-5-1938.

My dear Idiot,

A letter addressed to me at Calcutta in which you wrote about a young graduate, went from place to place and was received only yesterday. Your letter written on the train was duly received and was easily readable. And now has come yours of 19th.

I feel better and rested after reaching Segaon. I want mental rest. The mind has been overworked. I can take that rest only here, so I find from experience.

The heat is no doubt trying. But I feel the joy of being a co-sharer with the other inmates, I propose presently to take daily silence for a few hours.

My weight was found to be 106 yesterday—not much of a loss for retaining the health I was able to keep.

Yes, the Mysore communique was distinctly good. You must have liked the W.C. resolution. It was good you went to Mysore.

I shall gladly revise what you may send.

What do you say to my exploit about Prithvi Singh?

I must send you a copy of what happened between Jinnah and me. He is a very tough customer. If the other members of the League are of the same type a settlement is an impossibility. But there is a way out for a unilateral undertaking. Settlements can be unilateral. I do not know that a unilateral undertaking will not be in the prevailing atmosphere a better mode of handling the situation. But every attempt must be made to arrive at a mutual understanding.

I have not yet written to the Mirza. I shall do so in a day or two. As for myself you are right. You and others can help me only through prayer. I feel that the cloud is lifting. What is

happening to make me feel easy, I do not know. And why should I worry? God's ways are mysterious.

I had an hour's good chat with J. L. on 19th. Your diagnosis is correct. The European visit will do him good. Of course he is at heart religious, though he denounces religion. He reads the Gita. He sports a Buddha head in his bedroom. Whatever he does and wherever he is, it is well with him.

Did I ever tell you that I did not deliver your letter to Jinnah? I did not take it. It should have made no mention of me but should have confined itself to the question itself. But it does not matter.

How are you doing? What about the eczema? And the throat?

Love,

TYRANT.

—o—

Segaon, Wardha
17-6-1938.

My dear Idiot,

I have never liked the idea of our women seeking foreign aid in their fight for freedom. Hence I do not want the League into the position or condition of India's women. This kind of propaganda turns their attention from themselves. Their fight is not even against India's men. It is and must be and against themselves. I have never relished the fight put up for women at the Round Table Conference. Such being my radical views you can understand my indifference to what the League does or does not do. But if I have to examine their viewpoint, I refuse to read colour prejudice where there are other cogent reasons to justify a particular course of action. I wonder if this is plain to you. You may not agree just yet, though you will in the end. For I am quite sure of my ground. The women

(Continued on page 223)

MEETING OF NON-ALIGNED POWERS

INDIA'S STAND ACCEPTED

("Indian Opinion" India Service)

NEW DELHI (By Mail)

THE Secretary-General of the External Affairs Ministry of the Government of India, Mr. R. K. Nehru, said in New Delhi that a broad measure of agreement had been reached at the Cairo preparatory meeting on non-aligned nations and India's basic principles and stand had been generally accepted.

Mr. Nehru said that while India was not committed to attend the meeting of the Heads of Governments proposed to be held in Yugoslavia from September 1, "our going to the preparatory meeting meant that, in principle, we are not opposed to such a conference."

Speaking to pressmen at the airport, Mr. Nehru expressed satisfaction at the outcome of the conference and said: "We have had a broad measure of agreement and we are now continuing the work in connection with the conference. We have adopted criteria for a tencance at the conference and indicated the way the criteria should be applied. We have also framed a provisional agenda for the consideration of the Heads of Governments of States."

The Secretary General added: "India has always wanted close co-operation among non-aligned countries in the interests of peace and progress and we hope that if, and when, this conference takes place it will help to promote that objective we all have in view."

Referring to press reports about India's stand on seating Gizenga's Government, Mr. R. K. Nehru said that India did not agree to seat him at the preparatory meeting and India has not agreed to seat him in the conference either.

The criteria laid down by the conference would now be applied by a committee of envoys at Cairo.

The Secretary General said: "I would like to say that the agreement we have reached amongst ourselves, which we will now place before our governments, is a happy compromise between divergent points of view. The basic principles for which India stands have been generally accepted. There was a broad measure of agreement among all the states which attended the meeting."

Reverting again to the question of the seating of Gizenga's Government at the conference, Mr. Nehru said that the Congo was a member of the U.N. Nevertheless, there were internal conflicts

there and the UN was trying to help the Congolese people to settle the problem. "It is not right from our point of view to take sides in an internal dispute by recognising one government against another. India has been taking a consistent stand in this matter," he added.

The case of the Algerian Provisional Government, Mr. Nehru went on, was different. India did not recognise that Government. But there was no conflict amongst the Algerian people. The conflict was only between the Algerian people and a foreign power. While India did not recognise the Algerian Provisional Government she gave full support to the Algerian people's struggle for freedom. Therefore, when a majority of the delegates at Cairo wanted the Algerian Provisional Government to be seated at the Cairo meeting, India abstained.

On the agenda of the proposed summit meeting, Mr. Nehru said that in India's view the Heads of Governments should discuss the major world issues in their broader aspects. Many of the other delegates at Cairo felt that the agenda should be broadened still further. "But the basic principle and proposal we made that the conference should be confined to major issues has been accepted," he said.

"From our point of view, an essential condition for success is that the conference should be broad-based. We are totally opposed to the formation of blocs. There should be broad understanding on larger questions of policy, but no commitments of specific courses of action," he added.

Mr. Nehru said that at the Cairo meeting 13 out of 21 countries were represented, either by their Foreign Ministers or other Cabinet Ministers. Two, like India, were represented by special delegations. Six others were represented by their envoys in Cairo.

The Christian's Role In Drama Of The Hour

NO measuring of cost, no compromise of principle, no watering down of convictions, no pandering to political pressures, and no narrowing of interest to particular groups are some of the duties required of the Christian in South Africa at the moment says Mr. Basil H. M. Brown, the President of the Christian Council of South Africa. In a call to all Christians, Mr. Brown states:

"There is little need for me to remind you that we are living in times of tremendous change and upheaval. Not a day goes by, but we are conscious of deep stirrings within this great continent, as of a giant awakening after centuries of sleep. Tension and strain is in the daily air we breathe, frustration and fear walk hand in hand among us. Despair gives way to hope, and then comes to dominate the scene, and then gives way again, and hope returns. Here in our own loved land great question marks are constant in our minds. We come to the change of an epoch on May 31st mere divided than we have ever been before. We are aware on all sides of an increasing bitterness, of a hardening of attitudes, of granite adamantine stubbornness in high places, of growing determination and resistance on the part of many who have suffered from the tragic frustrations of man's inhumanity to man.

"Were stands the Christian in all this? What role is he called to play in the drama of the hour? May I suggest that this is the moment in our history when every one of us is called upon to recognise that our supreme loyalty in life is to Jesus Christ. Here there can be no measuring the cost. Here there can be no compromise of principle. Here there can be no watering down of convictions, Here there must be no pandering to political pressures. Here there must be no narrowing of interest to our own particular group and that group alone. Here we are concerned with men and women as the sons and daughters of God. Here we are concerned with justice and freedom and the opportunities of God for all men. Here we are concerned that love should triumph over bitterness, that trust and respect should banish fear, that justice and fair play should be shown to all, irrespective of race or colour or tongue. Our loyalty to Christ challenges us at every point of our nation's life, its searches our thinking, it makes tremendous demands upon our race attitudes, its sits in judgment upon our legislation, it

must condition our actions and reactions in crisis and in calm.

"Much has been said in some quarters to discredit the profound utterance of the Cottesloe Consultations. Pressures of all kinds have been brought to bear to question the validity of its findings. Let me say with no uncertainty that I believe that the voice that spoke at Cottesloe was the living voice of God and that we heed it not at our peril. These are days that demand sincere Christian attitudes and realistic Christian action, that demand the putting of first things first, that demand that the influence of the Lord of life should be felt in *all life*, and not just in carefully selected corners of it: These are days that demand courageous thinking and courageous speaking. The old prophetic cry must be heard again in the land: "Thus saith the Lord! This is the Way! Walk ye in it." These are days that demand of you and of me our utmost for His highest.

God bless you all and guard and guide you through these challenging days. God grant that you and I may be found to be faithful."

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barklys Arcade, 38 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Johannesburg. Phone 33-1854

DRY RED CHILLIES

30 lbs Packets 45/-
Dry Garlic 30lb pocket 18/-
Fresh Green Garlic 2/6lb
(Postage Paid)

Also Africans' long handle brooms R. 2-50 per dozen
CASH WITH ORDER

Write to:
MAARMANS (Pty) Ltd.
Box 26. Phone 128.
BRITS. Transvaal.

THE INDIAN IN NATAL'S SUGAR ECONOMY

(BY A SPECIAL CORRESPONDENT)

OVER the last hundred years the Indian has contributed magnificently to the economic and industrial development of Natal by means of his labour. Many of the early indentured labourers, after completing their contracts of service, themselves began the cultivation of sugar. First they became tenant farmers and later petty proprietors. Some were more prosperous and successful than others. Many fell by the wayside; a few acquired substantial sugar farms. Today Indians hold 56,992 acres of land under sugar cane and produce 7 per cent of the country's total output of sugar. Last month the Natal Indian Cane Growers' Association, with headquarters in Stanger, and the guardian of the interests of the Indian cane growers, celebrated the silver anniversary of its foundation. The address of the Chairman, Mr. H. Bodasing and the Report of the Central Committee of the Association constitute valuable statements on an aspect of Indian life and labour in Natal.

In the course of his address Mr. Bodasing said:

"I would be failing in my duty in this auspicious year, if I did not take your mind back 25 years ago, and remind you of those days when a few people in whose wisdom was born the idea to form the Natal Indian Cane growers' Association.

"In the year 1936, a company was formed by the following subscribers. Messrs. R. Bodasing, John P. Lutchmunsing, S. Rampartil, S. Parag, L. Bodasing, R. Talawantsingh, P. Moonsamy and S. Ramgobin.

"The late Mr. N. Bodasing, was its first elected chairman, with Mr. S. Mohideen as its honorary Secretary, followed by the late Mr. John P. Lutchmunsing as Secretary. Then was employed the late Mr. Peter Luke. Towards the end of 1958, Mr. D. D. Lalla was appointed Secretary. Mr. D. D. Lalla has served you faithfully for nearly twenty-three years.

"The late Mr. N. Bodasing was Chairman of your Association from its inception in 1936/37 to 1941/42 until his untimely death. Your next Chairman was Mr. S. Roopsingh for the year 1942/43. Since 1943/44 to date I have held the position of Chairman, during which time I always tried to do my best for the Association and I do hope that I have not failed to fulfil your expectations.

"I feel confident you will join with me in paying tribute to the following many of them now deceased by whose uniring, unselfish sacrifice and devotion and most of whom until their death, were all members of the Central Committee:—Messrs. N. Bodasing, C. Subramani, J. P. Lutchmunsing, S. Rampartil, S. V. Naidoo, S. Ramgobin, R. Purmeshwar, G. Ramlakhan, K. A. Moodley and V. Subban.

"Of the foundation members still serving on the Central Committee are Messrs. P. R. Sing, S. Velloo, S. Mackoo, L. Gopaul, S. R. Maharaj, M. K. Govender (your worthy treasurer) and T. P. Sim (ex treasurer and Honorary Life Member). Last but not least our stalwart Mr. S. Roopsingh, senior vice-president and your Association's Representative on the M. L. Sultan Technical College Council, Durban.

"When the Association was formed in the year 1936 it was discovered that the Government was to take over, control and direct the production and distribution of sugar. Many difficulties confronted the newly formed body in its early stages. It was during this time that many deputations were led with regard to price, Equalisation Fund and other disabilities. The first of these deputations to the Minister was led by Mr. D. G. Shepstone, later to become the Honourable Mr. D. G. Shepstone Administrator of Natal. He was succeeded as Legal Advisor by the late Mr. Albert Christopher, who was a source of inspiration and guide until his demise last year. In his passing away we have lost a friend to the Indian Cane Growers.

"Later the quota system was introduced. Your Association headed by your Legal Advisor the late Mr. A. Christopher interviewed the late Mr. Stuttard, Minister of Commerce and Industries and placed before him the plight of the Indian Growers.

"It was subsequent to this that the Board of Trade and Industries collected evidence from Mill Group Boards, collated the matter and consulted the Association with the object of analysing the position of the industry. Dr. Norval, then Chairman of the Board visited your Association and interviewed your Central Committee.

"Your Association not only stood for the betterment of its Planters, but played an important part in the life of the non-European community. To enumerate a few it created a Canteen for visiting servicemen in Field Street, Durban, during the war, made contributions to the Speed the Planes Fund, Flood Relief Fund and donated £1 000 toward the building of the A.M.C. and only re-

cently made a magnanimous contribution of R16,000 (£8,000) toward the erection of a hall for the M. L. Sultan Technical College, Durban, which is to be called 'Indian Cane Growers Hall.'

"The office of the Association in 1936 was housed in Jackson's Building, Rood Street, Stanger, subsequently moved to A. P. Naidoo's Building in Reynolds Street. Some years later the land on which once stood the old Town Board Offices was purchased for R6,200 (£3,100).

"Today we have a modern and up-to-date Board Room and offices in this magnificent building which has become a land mark in Stanger and brings a income of £1,640 per annum. Your Association from a small beginning has today unencumbered assets of over £40,000.

"I am happy to state that even the smallest producer (Member is an equal shareholder with the largest member producer in the assets of the Association.

"Your Association during its 25 years of existence has administered and distributed approximately one and half million pounds.

Mr. Bodasing referred to the valuable services rendered by Mr. D. D. Lalla, to the Cane Growers' Association. He said, "To Mr. D. D. Lalla, our Secretary for the past 23 years now in failing health, I wish to say that the Central Committee and the members of the Association have been very appreciative of your long and faithful service. I hope and pray that you regain your health soon."

Mr. Lalla presented the Report of the Central Committee to the annual. Among other things, he said:

"It is the first time since the formation of this Association that such a comprehensive report has to be made for the period under review. This is due to the fact that a number of problems and hardships were before the Association, and had to be attended to in the interest of the growers in general. In order to give you some indication as to the volume of work undertaken by the Association, I have set out this report with the necessary sub-headings so that you may be able to follow it very carefully.

Growers: The Association has on its register 1604 growers distributed as follows:—

Number of Growers	Produce cane in tons	Proportion in relation to total number of Growers
6	10,000 tons and over	.374%
8	5,000 tons and over	.499%
17	3,500 tons and over	1.059%
25	2,000 tons and over	1.588%
85	1,000 tons and over	5.299%
1463	Less than 1000 tons	91.211%
1604		100.000%

"We have thirteen (13) Mill Groups affiliated to our Association. The total acreage held and registered by the growers and the Mean Peak Sucrose thereon are as follows:—

Acreage	Mean Peak in Sucrose	Tonnage
56,992	97,645	711,833

"For the information of the planters, the Indian Growers constitute 7 per cent of the Sugar Industry's total production of sugar.

"The Bantu Growers who number 2,490 in all, constitute about five per cent of the Industry's total production of sugar. The balance of 78 per cent of the Industry's sugar output is made up of Miller-cum-planters and European Growers.

"This indicates how the Sugar Industry is constituted as a whole by various race groups.

Production: The final production of sugar for the 1960-61

season from all Sugar Mills in South Africa is 1,051,519 short tons, made up as follows:—Local Mills 994,363 and Swaziland Mills 57,156. Sales of sugar to the end of February, 1961 showed an increase of about 17,500 tons above the allocation for the period. The Industry imposed 25 per cent cut on your Mean Peak on commencement and during the later part of the season granted 2 per cent increase, thus resulting in the planters losing 23 per cent of their Mean Peak for the season 1960-1961.

"The Sugar production in the Republic for the 1961-1962 season has been set at 1,044,788 short tons, which is an increase of 50,485 tons or approximately 5 per cent on last season's output.

"If Swaziland achieves the maximum amount of 80,000 short tons which it is allowed (last season the territory produced only 57,156 tons) the total South African production this season should amount to 1,124,788 tons, which is an increase of 73,269 tons or about seven per cent on the last season's figure.

"The Industry has imposed 20 per cent cut on your Farm for the season 1961-62. This decision to increase production is due to the fact that after remaining static for the two years the demand for sugar in South Africa has again begun to rise. In the season just ended the consumption of sugar in the Republic rose by 29,728 short tons or almost three per cent to 743,664 short tons. This compares with a decline in consumption of 0.25 per cent in the 1959-1960 season and of 0.3 per cent in the 1958-59 season.

"Whilst I am dealing with the question of production, I think it is only proper that I give you some indication as to tonnage of sugar being exported from South Africa under the Commonwealth Sugar Agreement, in relation with other Commonwealth countries, during the 1960-1961 season:—South Africa 157,000 tons; West Indies 690,000 tons; Mauritius 315,000; Australia 315,000 tons and Fiji 126,000 tons.

"Under the Commonwealth Sugar Agreement, the Sugar Board in London buys sugar from Commonwealth countries at a negotiated price of R90.200 (£46-2-0) per ton compared with the present world price of R57.000 (£28-10-0) per ton. Britain took 1,528,000 tons of Commonwealth sugar, and her consumption was now 1,648,000 tons. These figures show how South Africa compares with other countries in its production, and also indicate that had it not been for export market, then the price and production would not have reached the level we are now enjoying.

Sugar Price: On the 21st November 1960, the Government increased the price of sugar by 1/3 per lb., which increase was passed on to the Industry, thus giving an extra R6,000,000-00 (£3,000,000) a year. The price of sugar in South Africa was one of the lowest in the world, when in 1952 the industrial price was raised from R58.330 (£29-3-4) to R66.660 (£33-6-8) per ton, and from 21st November 1960, this price was increased from R66.660 (£33-6-8) a ton to R75.000 (£37-10-0). This increase will be passed on to the Planters sometimes during the current year.

Memorandum To Minister: On receiving notification from the South African Sugar Association during the month of April, 1960, that a cut of 25 per cent will be imposed on Farm Mean Peak, during the crushing season of 1960, the Association immediately set out on the task of obtaining relief for the Indian planters. Our Chairman Mr. H. Bodasing and Mr. Y. S. Chinsamy of the Executive Committee were entrusted with the task of interviewing the various bodies concerned in the sugar industry, in which to obtain their views, and then proceeded to the highest authority to obtain relief on the 25 per cent cut made in the industry. Mr. Bodasing and Mr. Chinsamy as from the month of May 1960, interviewed the Sugar Industry Central Board and the Non-European Advisory Board at various intervals, but were told that under no circumstances relief would be granted to Indians as the whole industry suffered and not the Indian planters in particular.

"This did not discourage the Association in any way, but it authorised the Chairman Mr. H. Bodasing and Mr. Y. S. Chinsamy to prepare a memorandum for submission to the Minister of Economic Affairs. Mr. Chinsamy was given the task to prepare the various data in so far as the membership, acreage, tonnage and the growth of the industry for the last five years was concerned. This was submitted to our Legal Advisers in which to draw this memorandum. It took close on to three months before a final memorandum was prepared for

submission to the Sugar Industry Central Board, South African Sugar Association and Non-European Advisory Board. This memorandum was despatched to the Minister at Cape Town on the 13th March, 1961.

"It is pleasing to report that we have received a letter from the Minister of Economic Affairs, granting us some relief, that is, "that all Indian short-falls shall be made up by Indian Growers only, and in this case first preference should be given to all planters who deliver less than 500 tons, and thereafter this short-fall could be taken up by planters over 500 tons. In terms of the Sugar Act 1936 (as amended) short-falls were taken up by the Miller-cum-planter, European and Indian Planters. Although we did not accomplish all that we set out for, we nevertheless achieved something which had we not made any effort we would have been the poorer. I think it is only proper that we pay tribute to our Chairman, Mr. H. Bodasing and Mr. Y. S. Chinsamy for the untiring efforts put by them in this matter.

Sugar Agreement: The Sugar Act has been amended several times since 1936. In the recent amendment which came into operation as from the 1st day of May 1960 there are a number of matters which the growers ought to know: For instance, Clause 20 which deals with minimum land required for cane cultivation and the requirements thereof; Clause 25 deals with your Farm Mean Peak, annual estimates, over-estimates and short-falls; Penalty for over-estimation etc. Clause 36 deals with cane quota attaching to land, transfer of quota, substitution of quota land. These three clauses in particular set out the most essential points which every Indian planter should know and I strongly urge on the planters to call on their Secretaries to explain to them in detail.

General Equalisation Fund: Your Association was paid the sum of R223857-93 (£111,928-10-3) in respect of the above Fund for season 1959-1960. This is the highest amount ever paid to us by the Central Board.

"The payment due under this Fund for season 1960-1961 has not been received for distribution. Usually payments are made during the month of April or May in each year. The reason for this delay is entirely due to the fact that a Company known as the Belvedere Sugar Company (Pty) Ltd., has instituted an action against the Sugar Industry Central Board, in regard to the distribution of this fund in terms of Schedule "D", Clause 4 (b) of the Sugar Agreement, wherein this Company claimed for payment on separate farms. This matter was heard before the Supreme Court at Pietermaritzburg on the 14th June 1961, and lasted for two days. Your Chairman Mr. H. Bodasing, Mr. Y. S. Chinsamy and Mr. Rambisaur together with your Legal Adviser Mr. Enver Hassim attended the hearing in which to observe the nature of the proceedings.

Phone 835-6786

P. O. Box 1549.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

DIRECT IMPORT FROM INDIA AND PAKISTAN*We have pleasure in announcing the arrival for the Xmas and New Year***LATEST SHIPMENT IN**

Agarbattis, Caromboards, Plastic, Rolled Gold, Silver Bangles. Latest Jewellery & Hair Ornaments. Sequins, Diatomites & Trimmings Muradabadiwares & Fancy Goods

We specially cater for Hawkers and Traders

When Next In Town It Will Pay You To Visit

A. K. HOOSER & SONS,
IMPORTERS—WHOLESALE

116 Queen St., (HOOSER'S BLDGS) Durban

Write For Our Price List

The Religion Of Rabindranath Tagore

RABINDANATH TAGORE is best known as a poet and many are not aware of his contribution to the realm of religions and mystical thought. Though he disclaimed the role of a religious teacher, the religious philosophy of the Sages of ancient India deeply coloured the fabric of his thought and found expression in his life and work. The following extracts from his writings bear out his profound religious consciousness and his active sympathy with humanity:—

"I have been asked to let you know something about my own view of religion. One of the reasons why I feel reluctant to speak about this is that I have not come to my own religion through the portals of passive acceptance of a particular creed owing to some accident of birth. I was born to a family who were pioneers in the revival in our country of a great religion based upon the utterance of Indian sages in the Upanishads. But, owing to my idiosyncrasy of temperament, it was impossible for me to accept any religious teaching on the only ground that people in my surrounding believed it to be true. I could not persuade myself to imagine that I had a religion simply because everybody whom I might trust believed in its value."

"More information about facts, mere discovery of power, belongs to the outside and not to the inner soul of things. Gladness is the one criterion of truth, and we know when we have touched Truth by the music it gives, by the joy of greeting it sends forth to the truth in us. That is the true foundation of all religions. It is not as ether waves that we receive light; the morning does not wait for scientist for its introduction to us. In the same way we touch the infinite reality immediately within us only when we perceive the pure truth of love or goodness, not through the erudite discussion of ethical doctrines.

"My religion is a poet's religion. All that I feel about it is from vision and not from knowledge. Frankly, I acknowledge that I cannot satisfactorily answer any questions about evil, or about what happens after death. Nevertheless, I am sure that there have come moments in my own experience when my soul has been touched the infinite and has become intensely conscious of it through the illumination of joy. It has been said in our Upani-

shads that our mind and our words come away baffled from the Supreme Truth, but he who knows truth through the immediate joy of his own soul is saved from all doubts and fears.

"In the night we stumble over things and become acutely conscious of their individual separateness. But the day reveals the greater unity which embraces them. The man whose inner vision is bathed in an illumination of his consciousness at once realizes the spiritual unity reigning supreme over all differences. His mind no longer awkwardly stumbles over individual facts of separateness in the human world, accepting them as final. He realizes that peace is in the inner harmony which dwells in truth and not in any outer adjustments. He knows that beauty carries an eternal assurance of our spiritual relationship to reality, which waits for its perfection in the response of our love."

"The ultimate truth in man is not in his intellect or in his wealth; it is in his imagination of sympathy, in his illumination heart, in his activities of self-sacrifice, in his capacity for extending love far and wide across all barriers of caste and colour, in his realising this world not as a storehouse of mechanical power but as a habitation of man's soul with its eternal music of beauty and its inner light of a divine presence."

"The divine principle of unity has ever been that of an inner inter-relationship. This is revealed in some of its earliest stages in the evolution of multicellular life on this planet. The most perfect inward expression has been attained by man in his own body. But what is most important of all is the fact that man has also attained its realization in a more subtle body outside his physical system. He missees himself when isolated; he finds his own larger and truer self in his wide human relationship. His multicellular life is born and it dies, his multi-personal humanity is immortal. In this ideal of unity he realizes the eternal in his life and the boundless in his love. The unity becomes not a mere subjective idea, but an energizing truth. Whatever name may be given to it, and whatever form it symbolizes, the consciousness of this unity is spiritual, and our effort to be true to it is our religion. It ever waits to be revealed in our history in a more and more perfect illumination.

"The development of intelligence and physical power is equally necessary in animals and men for their purpose of living; but what is unique in man is the development of his conscience which gradually deepens and widens the realization of his immortal being, the perfect, the eternal. It inspires those creations of his that reveal the divinity in him—which is his humanity—in the varied manifestations of truth, goodness and beauty, in the freedom of activity which is not for his use but for his ultimate expression. The individual man must exist for Man the great, and must express him in disinterested works, in science or philosophy, in literature and arts, in service and worship. This is his religion which is working in the heart of all his religions in various names and forms. He knows and uses this world where it is endless and thus attains greatness, but he realizes his own truth where it is perfect and thus finds his fulfilment."

"In the Sanskrit language, religion goes by the name 'dharma', which in the derivative meaning implies the principle of relationship that holds us firm, and its technical sense means the virtue of a thing, the essential quality of it; for instance, the heat is the essential quality of fire, though in certain of its stages it may be absent.

"Religion consists in the endeavour of men to cultivate those qualities which are inherent in the nature of the Eternal, and to have him, If these qualities—absolutely natural in India—religion could have no part. We begin our history with the original promptings of brute nature which helps fulfil those vital needs of that are immediate. But within us there is a current tendencies which runs in ways in a contrary direction life current of universal humanity; Religion has its function reconciling the contradiction subordinating the brute to what we consider as the of Man. This is helped our faith in the Eternal whom we call by different names and imagine in different images, is made strong. contradiction between the natures in us is so great men have willingly sacrificed their vital needs and even death in order to express 'dharma', which represents the truth of the Supreme Man."

—The Indian Messenger

Book keeper, qualified, practised, able to accept few see
SAVAK ADERSIR,
Tel: 35 5225,
Vrededorp, Johannesburg

FACTORY TO LET

FORDSBURG—1st floor approximately 100 x 100. F light industry, clothing, handbags, radios etc. conveniences and cloak rooms, designed to accommodate approximately 100 workers.

Enquiries P.O. Box 153, Fordsburg, Johannesburg.
Telephone 33 4604, Johannesburg.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 2936

P. Hargovan & Co.
(Pty.) Ltd.

Received Shipment of Genuine Fireworks "Kwong Ma Lung" Brand. Order Your Requirements Now.

Imported Screw Cap Neck 3 1/2" Diameter Mouth Pickle Jars
 1/2 Gallon 95c each F.O.R. DURBAN
 1 " R1-25 " " "
 2 " R2-00 " " "
 3 " R3-50 " " "
 4 " R4-50 " " "

PACKING EXTRA.

CASH WITH ORDER ONLY.

155-7 WARWICK AVENUE,
P.O. BOX 1250. - DURBAN.

Letters To Amrit Kaur

(Continued from page 218)

in S.A. rose at a bound by their own action. And have not they, the village women done likewise even here?

I had a long chat with Asha-lata about Parkinson's note. I think she has grasped my point.

Love,
TYRANT.

—o—

Unrevised.

Ssgaon,
8-7-1938

My dear Idiot,

What a question? Of course you pass through W. on your way to B. That means you may be here when the WO meets. And here you will find yourself in a crowded room. But that you don't mind.

How you manage to lose your voice from time to time? You must go to a place where you can't be pestered. Is it not Sejan? And now I can build for you also to your design!

J's letter to S, you have now. I hope the talks have stopped of course. The reply has to go from WC.

Yes, J. L. is having a grand time. He is raising India in the estimation of the West.

It is perhaps as well that you will be the only member of your Peace Brigade. This work does not need thousands. True immolation of a few will do the trick.

You are wrong. I began work among women when I was not even thirty years old. There is not a woman in S.A. who does not know me. But my work was among the poorest. The intellectuals I could not draw. My appeals have always been from heart to hearts. I have felt like fish out of water in the company of intellectuals. Hence you are wrong in laying down the sweeping proposition you have. You can't blame me for not having organized the intellectuals among women. I have not the gift. And then my method of organizing is out of the ordinary, not necessarily superior. All I mean is that I have nothing to show on paper. But just as I never fear coldness on the part of the poor when I approach them, I never fear it when I approach poor women. There is an invisible bond between them and me. And why do you miss the agony I am passing through? Is it not for womankind? I am wringing my soul for adequate purity to enable me to render greater service to them and through them to the whole of humanity. Ahimsa, which is my sheet-

anchor, demands all this.

I expect your next letter to tell me you are well.

Love,
BAPU.

—o—

My dear Idiot,

What a sad and wretched letter, yours of 11th. I am enjoying myself and you are sorrowing for nothing. When you come here you will laugh at your own folly. My misery is superficial if there is any yet left. My peace cannot be permanently taken away by anything or anybody. You simply do not know me if you think that my experiences have undone me. If there is a real attempt at purification, it must strengthen me and make me more joyful. But how can I help you if you must allow your imagination to run riot?

You have to apologize about women. I could not organize intellectual women as such. I have not organized intellectual men as such. But this thing does not lend itself to argument. I simply cannot subscribe to the charge that there has been any neglect on my part about organizing women. It may be

THE Indian Ambassador to Denmark, Mr. Kewal Singh, has presented on behalf of the Government of India a set of 87 books on India to the Royal Library, Copenhagen, the largest in Scandinavia.

The gift, which comprised works on Indian Art, Culture, Philosophy, Literature, History, Economics and Politics, was re-

ceived by the Danish Prime Minister, Mr. Viggo Kampmann at a ceremony attended, among others, by the Danish Education Minister, Mr. Jorgen Jorgensen, and representatives of the Foreign Office, Royal Library and Press.

Speaking on the occasion, Premier Kampmann thanked the Indian Government for their generous gift of books which was greatly appreciated by the Danish Government and the Royal Library. He said there was great interest in, and deep regard for, India in Denmark and this gift would serve a great purpose in helping the Danes to understand more intimately, India's great culture and her political and economic aspirations.

Denmark's assistance, the Prime Minister added, could only be small to India's economic programme, but he assured the Ambassador that there was tremendous goodwill for India in Denmark and the Danish people had great admiration for India's achievements in the political and economic spheres.

Earlier, presenting the books, Ambassador Singh said that this gift from the Indian Government is a token of their goodwill and regard for Denmark, which is a model of democratic institutions, of social welfare and agricultural and industrial advancement. He expressed the hope that this collection of books would help the people in Denmark to understand more fully not only India's cultural and spiritual heritage, but also her economic and social objectives and the progress she had made since independence.

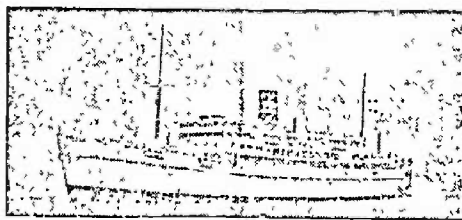
The Ambassador said that India was grateful to the Danish Government, private institutions and industry, for their growing assistance to India for her development programmes, particularly in the fields of agricultural, education dairying and co-operatives. He particularly thanked the Prime Minister and the Danish Government for their friendly interest in India's economic plans and their desire to help by extending scholarships to Indian students, technical assistance and industrial collaboration.

He also thanked the Danish Prime Minister for the campaign, launched by him a few weeks ago in the presence of Her Majesty the Queen, to raise funds for children's welfare in India.

Love,
TYRANT.

I believe apricots did arrive —all rotten, Apples have come. I shall certainly eat them. You must be well quickly.

B-I Sailings Between East African Ports Karachi And Bombay

BRITISH INDIA STEAM NAVIGATION COMPANY

S.S. Kampala due 6th August, Sails 11th August 1961

PASSAGE FARE FROM DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	with food	...	R 235.50
Second "	"	"	...	R 157.0
Third Class	with food		...	R 79.50
Third Class	without food		...	R 69.0

For further particulars apply to—

Shaik Hamed & Sons
(Pty.) Ltd.

390 Pine Street, — Durban,
Telephone 20422, Tel. Add. "KARAMAT."

fifty years ago... July 1911

Brutal Treatment Of Railway Passenger

(Editorial, Indian Opinion, July 22nd, 1911)

MR. NARSI JASA SONI, of Stanger, writes in our Gujarati columns to the following effect:

On the 14th inst. I asked the clerk at the local station-master's office for a return-ticket to Grouville. Instead of what was asked for, he gave me two single-tickets for the said station. When I told him that I wanted one return-ticket and not two single-tickets, the clerk threw away the tickets, called me "b-coolie," etc., and, as if this was not enough, prodded me through the window with a ruler which struck me on my teeth and my mouth began to bleed. On the matter being brought to the station-master's notice, he, as if to make amends, changed the single-tickets for a return-ticket, but the brutal clerk goes altogether unpunished for the shameful way in which he assaulted a poor innocent passenger simply because he was an Indian.

An Inhuman Official

Commenting on the foregoing under the above heading the "Indian Opinion" wrote:—

Is there something in the atmosphere of Stanger which brutalises? It appears so from a Gujarati letter received from a correspondent, translation of which we reproduce elsewhere. An Indian passenger is said to have gone to the ticket-office and asked for a return-ticket for Grouville, but, instead of that, the clerk issues two single tickets. A misunderstanding of this kind one can readily pardon. It might be the fault of one or the other. But the booking clerk, it is alleged, threw away the tickets, used bad language to the Indian passenger, and smashed him in the face with a ruler, making his face bleed. Surely such treatment is inhuman. It is quite impossible that this could have happened had the passenger been a European. In calling the attention of the railway management to this disgraceful incident we would remind them that the railways of this country belong to the people and that the Indian community have a right

to expect the same respectful attention on the part of their officials as is given to Europeans. We trust the Natal Indian Congress will make it their business, as representatives of the community, to inquire into this matter.

Indians In British East Africa

The Hon. R. Gorell Barnes writes on British East Africa in the "Westminster Gazette," and speaks of a great question "which looms, like an overshadowing cloud, on the near horizon." He asks: What is to be done with the Indian? The Uganda railway was made—many think without due forethought—by the labour of indentured Indian coolies. They spread contamination through the African tribes, but when the railways finished the great majority returned to India; the little Indian storekeeper came with them, and has stayed on. The Indian in East Africa comes of a low type of Indian; he lives in a style that makes European competition impossible; he is far shrewder than the African, and he batters upon him. He mixes neither with European nor African but remains a third element, inferior to the one and loathed by the other. At present the Highlands are reserved for white settlement, but this is theoretically unjustifiable. Some of the Indians are merchant princes, and it does not seem practicable to continue to say, "Thus far shall you be tolerated, and no further;" and yet, if all restrictions are removed, the splendid hope now in process of realisation, of a solid white settlement must virtually be abandoned. The problem is really a very serious one. On December 19, 1908, the Government of India, answering proposals made by the late Lord Salisbury wrote as follows:

"It is within our knowledge that fears have already been expressed lest, when the country is eventually given self-government, the antagonism of the white colonists and the Indian

traders and settlers may result in similar problems to those which have had such deplorable results in South Africa."

The racial feeling is, in truth, very bitter, enhanced as it is by commercial rivalry, and many advocate that the only logical course is to free the Protectorate entirely from the Indians; but at present at any rate, this is impracticable. In answer to the recent Committee on Emigration from India Sir John Kirk said: "Drive away the Indians, and you may shut up the Protectorate, I think."

Anti-Asiatic Agitation

The Capetown Chamber of Commerce has taken up very actively an important point in connection with the issue of general dealers' licences (says the 'Argus'). It will be borne in mind that recently a judgement was given in the Provincial Court to the effect that a holder of such a licence could obtain a removal licence for his business without again applying to the Municipality for a certificate. This judgment occasioned considerable anxiety, for it followed that were the Municipality to allow, say, a Chinaman a licence to trade in one of the back streets, he might immediately

afterwards remove his business to Adderley Street, without asking the permission of the Town Council to do so. The point was brought to the notice of the President of the Chamber, and he issued instructions for a letter to be written to the Government recommending that an appeal should be lodged against the judgment. All the Municipalities of the Peninsula were also communicated with, and the majority of them supported the action of the Chamber, with the result that the Government noted an appeal. The result of the appeal will be awaited by business men with interest. If the judgement of the Provincial Court is upheld, then it may be necessary to appeal to Parliament to alter the law.

WATCHES, Gents models—25 Jewels waterproof, shockproof, antimagnetic, unbreakable mainspring, fitted with matching metal expansion straps—price 47/6. As above, but 21 Jewels—43/6. As above, but 17 Jewels—37/6. As above but with self-changing calendar, 17 Jewels—52/6. Also 21 Jewels Calendar—56/6. Other models from 19/6.

LADIES models 25 Jewels, unbreakable mainspring, fitted with magnificent matching expansion bracelets—55/6. As above, but 17 Jewels—47/6.

A. I. AGENCIES, First Floor, No. 104/105, His Majesty's Building, Eliot Street, or P.O. Box 9279, Johannesburg. Stocks limited, order immediately.

Latest Arrivals From India

THE MY MAGAZINE OF INDIA Tamil film stars story (true)	1	6
WEEKLY OF INDIA The pictures you long to see of to-day	2	0
PESUM PADAM & KALAYA you will be proud to buy	3	6
TYLM FARE A magazine-stars from heaven to earth	3	6
INDIAN INFORMATION You will be wise to read and see	2	0
THE MARCH OF INDIA Is your future	4	6
THE INDIAN ANNUAL Year by year India progress	7	6
PICTURE POST All about the South Indian film in market you see	2	6
FASHION FOR FUTURE INDIAN WOMAN Style: Blouse and Jumper Choli Pattern Book, Easy Diagram to cut and make your own as pattern designs	4	6
MURTHIES OF ALL DESCRIPTIONS, Marble, Bronze, Silver God and Goddess	7/6, 10/-, 12/-,	25 0
KHARTAIL in pairs special for Kirtans, Bajans etc.	...	25 0
DHOLAK'S for quawal, weddings, Holi Bajans	...	£8 10 0
TIHUBLA & DOOGIE for all occasions	...	£8 10 0
HARMONIUM best make Rama Flute	...	£18 10 0
PORTABLE HARMONIUM for the Ramakrishna	...	£25 10 0
Divine Service. Flute of all designs	...	2/6, 4/6, 6/6
Side Playing	...	15/-, 25/-, and 32/6

FOR THE LATEST FILM RECORDS OF ALL YOUR FAVOURITE TUNES TRY US FIRST. WE CARRY THE LARGEST STOCKS OF LOCAL RECORDS, AND FROM INDIA

Books of All Sorts, Indian, Ancient, Historical, Are Sold By Us

D. Roopanand Bros.

MUSIC SALOON & BOOKSELLERS

PHONE 20707.

P. O. BOX 2524.

65 Victoria Street — DURBAN

ઈન્ડિયન

ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના દરતે સને ૧૯૩૩માં સ્થપાયું.

ભૂતપૂર્વ તંત્રી સ્વ. મણીલાલ ગાંધી

*

નેમ નેમ સલની પૂજા આ-
પણમાં વધતી જાય તેમ તેમ
દોષ દાંકવામાં આપણને શરમ
આવે છે. દોષ ઉધામ કરવાથી
મારે હલો ચાપ છે.

—ગાંધીજી.

પુસ્તક પટ્ટ મું—અંક ૨૮

તા. ૨૧ જુલાઈ, ૧૯૬૧.

કુલક નકલ સેન્ટ. ૪

યુનોની સમિતિને અપાયેલો અહેવાલ

સાહિય-વેસ્ટ આફ્રિકામાં પ્રવેશવાનો પરવાનો, યુનોની સમીતીને નહિ મળવાથી, તેઓ ગરેશ્ચામ ગયા, હાં તેઓ ઘણા નિરાશિતોને મળ્યાં. એ સિવાય તેઓ એ સાહિય-વેસ્ટ આફ્રિકાના નેતાઓને પણ મળી શક્યાં.

આ એ આફ્રિકન નેતાઓએ યુનોની સમીતીને કહ્યું કે યુનાઇટેડ નેશનસ સાહિય-વેસ્ટ આફ્રિકા ઉપર દક્ષિણ આફ્રિકાનો ને ટ્રસ્ટીશીપ હક્ક છે તે રદ કરે એમ અને ઇચ્છીએ છીએ. કારણમાં એક નેતાએ કહ્યું કે બપોરે દક્ષિણ આફ્રિકા પોતાની પરિસ્થિતિની દેખરેખ બરાબર નહિ રાખી શકતી હોવાથી, તે અમારા ઉપર દેખરેખ રાખવા માટે શક્તિમાન નથી. આ એ આફ્રિકન નેતાઓ સાહિય વેસ્ટ આફ્રિકા ના રાજદ્વારી નેતાઓ છે. એકનું નામ

મી. નુઝોમા અને બીજાનું નામ મી. ન્યૂવીર છે. મી નુઝોમાએ વધુમાં કહ્યું, “અમારે દક્ષિણ આફ્રિકા સાથે કંઈ નિસ્પત નથી, અને અમારી એવી તીવ્ર ઇચ્છા છે કે અમારા ઉપરનો દક્ષિણ આફ્રિકા નો હક્ક તાર્કાલિક રદ થાય. દક્ષિણ આફ્રિકા નીચે અમારા લોકો પૂજ્ય જ ક્યાકાયા છે, એમાંથી હવે અમે છૂટવા માંગીએ છીએ.”

આ એ નેતાઓએ જે નિવેદન વેશ કહ્યું હતું, તેના મુખ્ય મુદ્દાઓ નીચે મુજબ છે.

(૧) સાહિય-વેસ્ટ આફ્રિકાને ખુદ નિર્ણય કરવાનો હક્ક અપાવવો જોઈએ.

(૨) સાહિય-વેસ્ટ આફ્રિકા, ડો. ફરુઅડની સરકાર નીચે રહે એ અને ઇચ્છતા નથી. અમે તાર્કાલિક સ્વાતંત્ર્યની માંગણી કરીએ છીએ.

(૩) સાહિય-વેસ્ટ આફ્રિકાના રાજદ્વારી નેતાઓ જેઓ જેલના સળીયા પાછળ છે, તેઓની તાર્કાલિક મુક્તિ અમે ઇચ્છીએ છીએ. યુનીયનની

સરકારે અમારા ઉપર જુલમો યુગમાં છે તે અમે તિરસ્કારી છીએ, અને અમે એમ માનીએ છીએ કે આ જુલમો કરવાથી દક્ષિણ આફ્રિકાએ યુનાઇટેડ નેશનસના ચાર્ટરની અવમજુના કરી છે.

આ સિવાય યુનોની સમીતી આમળ હવેપાર થયેલા મીચનરી રેવેન્યુ માઇકલ રોટે પણ પોતાનો અહેવાલ રજુ કર્યો હતો. રેવ. રોટે કહ્યું કે યુનાઇટેડ નેશનસ પાસે એક જ મામું છે અને તે એ કે સાહિય વેસ્ટ આફ્રિકા ઉપરથી દક્ષિણ આફ્રિકાનો ટ્રસ્ટીશીપ હક્ક રદ કરવો. અને વધુમાં જણાવ્યું હતું કે યુનાઇટેડ નેશનસે એવા તંત્રની સ્થાપના કરવી જોઈએ કે જેનાથી સાહિય-વેસ્ટ આફ્રિકામાં શાંતિ સ્થપાય અને લોકો એ તંત્રમાં ભાગ લઈ સ્વાતંત્ર્યને માટે યોગ્ય બને.

સાહિય આફ્રિકન યુનાઇટેડ ફ્રન્ટે પણ એક અહેવાલ રજુ કર્યો હતો એ અહેવાલમાં જણાવવામાં આવે છે કે યુનાઇટેડ નેશનસે દક્ષિણ આફ્રિકાનો ટ્રસ્ટીશીપ હક્ક તાર્કાલિક રદ કરવો જોઈએ, અને પોતાના આચાર ઉલ્લંઘન સાહિય-વેસ્ટ આફ્રિકાને લઈ, એને

સ્વાતંત્ર્યને યોગ્ય બનાવી સ્વાતંત્ર્ય આપવું જોઈએ કે જેથી એ પણ ફેડરેશન ઓફ ઇન્ડિપેન્ડન્ટ આફ્રિકન સ્ટેટસ સાથે જોડાય શકે.

વધુમાં આ અહેવાલ જણાવે છે કે દક્ષિણ આફ્રિકા યુનોની સમીતીને પરવાનગી આપવા માંગતી નથી, જેથી યુનોએ બળબળવીથી પ્રવેશ કરવો જોઈએ.

આ અહેવાલો પ્રાપ્ત કર્યા પછી હવે યુનોની સમીતી વિમાન માર્ગે નાઇરોબી જવા ઉપડી જશે. ઉપર જણાવ્યા એ અહેવાલો સિવાય બીજા ઘણા અહેવાલો આ યુનોની સમીતી પ્રાપ્ત કરવામાં સફળ નીવડી છે. આ યુનોની સમીતી યુનોના વટકુકમની રાહ જોઈ રહી છે. એ યુનાઇટેડ નેશનસ પરવાનગી આપે તો આ સમીતી બળબળવીથી પણ સાહિય-વેસ્ટ આફ્રિકામાં પ્રવેશ કરશે.

અમેરીકામાં સત્યાગ્રહ

અખિલ ભારત સર્વ સેવા સંઘના અધ્યક્ષ શ્રી નવકૃષ્ણ ચૌધરીએ અમેરિકન નીચો નેતા પાદરી માર્ટિન લુથર કિંગને એક તાર મોકલ્યો છે. આ તારમાં અમેરીકાના દક્ષિણના ભાગમાં જે રંગબેદ પ્રચલિત છે, અને એની સામે જે ઘડત મી. માર્ટિન લુથર અહિંસક રીતે ચલાવી રહ્યા છે, તેમાં તેઓને સહયોગ મળે એવી આશા સેવી છે. શ્રી નવકૃષ્ણ બાણુએ વધુમાં માર્ટિન લુથરને આશ્વાસન આપતાં જણાવ્યું કે અન્યાય-સામે જે અહિંસક ઘડત આપ ચલાવી રહ્યા છે, તેની સાથે હિંદુસ્તાનના સર્વોદય-કાર્યકર્તાઓ સહાનુભૂતિ દર્શાવે છે.

સંઘના અધ્યક્ષે ભારતમાં જે અમેરિકન રાજદૂત છે તેમના ઉપર પણ તાર મોકલ્યો છે. એ તારમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે અમેરીકાના દક્ષિણ ભાગના અધિકારીઓ સદ્બુદ્ધિ પ્રાપ્ત કરી યોગ્ય વ્યવસ્થા કરે અને રંગબેદ નાણકાર કરે એ જ અમારી અભિલાષા છે. વધુમાં એમ પણ જણાવવામાં આવ્યું છે કે અમેરીકન રાષ્ટ્રપતિ મી. કેનેડીએ આ અંગે જે પત્રલાં લીધાં છે તે બદલ અમે એમને આભાર માનીએ છીએ.

કાનુ પાર્ટીનું નવું પગલું

કાનુ પાર્ટીએ હવે સરકાર સામેની પોતાની ઘડતમાં એક નવીન પગલું ઉઠેયું છે. કાનુ પાર્ટીના પાલમેન્ટરી સભ્યોએ આખો દિવસ મંત્રણા કર્યા બાદ આ નવું પગલું બધું છે.

કાનુના બનરલ સેક્રેટરી મી. મોખા એ કાનુ પાર્ટીની આમંત્રણ બાદ એક સ્ટેટમેન્ટ બહાર પાડીને જણાવ્યું છે કે હવે સમય આવી લાગ્યો છે કે કેનીયાના મવનર સર પેટ્રીક કેનીસન અને વીક સેક્રેટરી સર વોલ્ટર કોટસે પોતાના જોહાના રાજ્યમાં આપી દેવાં જોઈએ.

રાજ્યનામાની આ મામણી હવે કાનુ પાર્ટીની ઘડતનું એક અંગ બનેલ છે.

મી. મોખા આ સ્ટેટમેન્ટમાં વધુમાં જણાવે છે કે સર વોલ્ટર કોટસ એ જ મુખ્ય આડખીલી છે અને મવનર પણ જીવી છે. જેટલે એ બનને એ હવે રાજ્યમાં આપી દેવાં જોઈએ.

કોટ હોલના કાનુ સભ્ય ડો. ડીયાનો એ જણાવ્યું છે કે સર વોલ્ટર કેનીયા માં હવે બહુ વર્ષ સુધી રહ્યા છે, અને છતાં જે ઝડપે ફેંદારો થઈ રહ્યા છે તેની સાથે તે રહી શક્યા નથી.

મવનરે પણ એક તરફી સલાહ માનવાની અને લોકજ સભ્યોની સલાહ ની-પાસ કરીને કેન્યાના પ્રમ પરવેની સલાહની અવમજુના કરી છે.

મોઝામ્બીકમાં સ્તિતિ

મોઝામ્બીકમાં એક ભતતી બધની લામણી પ્રસરી રહી છે. મોઝામ્બીકના અધિક નેતાઓ થોડા વખત ઉપર ધાનામાં મળ્યાં હતાં. ધાનાએ મોઝામ્બીકના લોકોને રાસ્ટો પુરા પાડવાની બાંહેધરી આપી છે. એ રાસ્ટો મળતાં મોઝામ્બીકમાં પણ અંગેલાની જેમ ખૂતા-મરકી ફાટી નીકળશે. રોડંગાલ નમતુ આપવા તૈયાર નથી, અને આફ્રિકાને બીજા રાષ્ટ્રોની જેમ સ્વતંત્ર થવા માંગે છે.

મોઝામ્બીકના એક નેતાએ સ્પષ્ટ કરી દીધું છે કે હવે વાતો કરવાની વખત ગયો છે. શરૂ ઉપારી વિસાધી અમે સ્વતંત્ર થઈશું. અત્યાચાર સામે શરૂ ઉપારવું એ જ એક માત્ર અમારા માટે રહ્યો છે.

આ જે બધની લામણી પ્રવર્તી રહી છે, તેની અંતર દક્ષિણ આફ્રિકાના ઉત્તરના ભાગમાં પણ લાગી હોવાનું મનાઈ છે.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૨૧ જુલાઈ, ૧૯૬૧.

બ્રમમાં ભુલાયેલું

હિંદીઓએ સામાજિક અને ડેવલપ્મન્ટની બાબતમાં ખૂબજ પ્રગતિ કરી છે એમ કહેવું, એ તો પુનરાવર્તન કર્યું કહેવાય, કેમકે હિંદીઓની એ હકિકત બધાંજ સત્તાવાળાઓ જાણે છે. આમ તેમ નજર કરતાં જણાશે કે સ્મરણસ્થિતિ ઉભા છે એ ડેવલપ્મન્ટ હિંદીઓના પરસેવાના પરિણામે ઉભાં છે અને ગોરાઓ માટે જે સ્મરણસ્થિતિ છે એ સરકાર-હસ્તકે બંધાયેલા સ્મરણસ્થિતિ છે. નાટાલ, બધાં હિંદીઓની સૌથી વધારે વસ્તી છે, ત્યાં હિંદીઓએ જાત મહેતનથી શાળાઓ બંધાવી છે અને સામાજિક આબાદી માટે પૈસાં પણ ખર્ચ્યાં છે. છેલ્લે છેલ્લે એમ કહીએ કે હિંદીઓએ પોતાની આબાદી માટે ખૂબજ પ્રયત્નો કર્યાં છે તો એ અતિસ્થિતિ નથી. પરંતુ કમનશીબે હિંદીઓ એક વસ્તુ જોવાનું જુલી ગયા છે અને તે છે વિદ્યાર્થીવેતન, પ્રદર્શનો અને રીસર્ચ તથા ઉચ્ચ ડેવલપ્મન્ટ માટેના પાયાની સ્થાપના। ગયા અડવાડીયે અમે ડરખાન અને તેની આસપાસ રહેતા હિંદીઓની સામાજિક અને આર્થિક પરિસ્થિતિની તપાસણીની અગત્યતા વિષે લખ્યું હતું—જે ખાસ જરૂરી છે, આ માટે કોઈ પણ યોગ્ય પાયાની સંસ્થા હોત, તો આજે એ કાર્ય વિના વિલાંબે થઈ શક્યું હોત—અને એ માટે હિંદી વિદ્યાર્થીઓ અને સામાજિક-વિજ્ઞાનીઓને રોકી વેતન આપી શકત, આવી સંસ્થા નથી એવું કારણ કંઈ બીજું જ છે. બચવસ્ત પરિસ્થિતિમાં હિંદીએ રહેતા હોય, તેઓ આર્થિક સદ્વસ્ત મેળવી લેવા માંગે છે, આના કારણે ડેવલપ્મન્ટની નવી દિશાઓ તેઓ શોધી શક્યા નથી.

હિંદીઓ આ દેશમાં આઠ્ઠાવી તેની શતાબ્દી થોડાક વખત ઉપર બધારે ઉજવાય હતી ત્યારે એમ લાગતું હતું કે નવી દિશાઓ તરફની ડેવલપ્મન્ટનો પ્રયાસ થશે, પરંતુ કમનશીબે કંઈક આંતર-કોઠાની પ્રશ્ન ઉપર મતબેદ પડતાં એ પ્રયાસ નાકામયાજ રહ્યું. પરંતુ ગમે તે થયું હોય એ છતાં હિંદીઓ ભોગાં થઈ વિદ્યાર્થીવેતન, પ્રદર્શનો અને ડેવલપ્મન્ટની નવી દિશાઓ શોધવા માટેની સંસ્થાની સ્થાપના કરે, એ હિંદીઓના ઉદ્દેશ્ય માટે ખૂબજ જરૂરી છે. આપણા હિંદીઓના જીવનમાં પ્રગતિ લાવવા માટે ઘણુંવે કરવાનું બાકી રહ્યું છે. આપણા જીવનની સામાજિક, આર્થિક અને ઐતિહાસિક વિગતોનું સંશોધન થાય એ જરૂરી છે. આ માટે જે સંસ્થાની સ્થાપના થવી જોઈએ, એ લોકો કરવા માંગતા નથી એવું કંઈ નથી; પરંતુ વાત એમ બની છે કે બીજી દિશાઓ તરફ હંમેશા ધ્યાન આપતાં હોવાથી આ દિશા તરફ એમનું ધ્યાન પહોંચ્યું નહિ. એ હવે હિંદીઓએ સુધારી લેવું જોઈએ.

“સત્યાગ્રહ એ મારે મન પોથી માંહેલું વેંગણ નથી. મારું તો એ જીવન છે. સત્ય વિના સર્વ મને તો શુષ્ક લાગે છે. અસત્યથી દેશને લાભ નજ થાય એવી મારી ખાતરી છે. પણ કદાચ અસત્યથી તાત્કાલિક લાભ જણાવો હોય તો પણ સત્યનો ત્યાગ નજ કરાય, એમ હું દહતાપૂર્વક માતું છું...આ બધી ગભ વગરની વાતો છે. બલે હોય. છતાં એ દિશામાં થયેલો પ્રયત્ન નિષ્ફળ ન જ બંધ એવું ધર્મશાસ્ત્ર છે. એને હું વળગીશ.” “સત્ય નો જય થાઓ. અલપારમાને માપવાને સારૂ સત્યનો ગજ કદી દુઠકા ન બનો.”

—માંધીજી.

પુરૂષાર્થ અને પ્રારબ્ધનો સુમેળ

લેખક : શ્રી લલિત, ઇસ્લાહાબાદ

પુરૂષાર્થ વિના પ્રારબ્ધનો મેળ નથી હોતો. એ સિદ્ધાંત પુરૂષાર્થથી પ્રચલિત છે, કારણ કે મેળ પ્રારબ્ધને આધીન થવામાં મનુષ્યની ઉત્કૃષ્ટિનો અવરોધ થઈ જાય છે. ‘તૈત્તિરીય બ્રાહ્મણ’ ગ્રંથનું વચન છે—

આસ્તે ભગ આસીનસ્થોઽધ્વં
તિષ્ઠતિ તિષ્ઠતઃ ।
શેતે નિપદમાનસ્ય ચરાતિ
ચરતો ભગઃ ॥
ચરેવૈતિ ચરેવૈતિ ॥

‘સુતેલાનું બાળ્ય સુખ રહે છે, બેઠેલા તું બેસે છે; જાહે તેનું બાળ્ય જાહે છે, ને આલે તેનું આલે છે. તથા દોડે તેનું બાળ્ય પશુ દોડવા માંડે છે, માટે જીવમ કરો! જીવમ કરો!’

આ સત્યનું સમર્થન કરતો એક બનાવ હમણાં પ્રસિદ્ધ થયો છે. તે આ લખ્યું છે. બ્લોગ્સ્ટીન (૬. આ.) સહેરથી થોડાક માઇલ પર રહેતા એક ખેડૂતને લાં તેની જાન બે બાળકો સાથે જોડાનીસખર્ગથી ટ્રેલેજની રાખમાં ફરવા આવી હતી, તેમને છેલ્લે દિવસે જોડાનીસખર્ગની ટ્રેનમાં વિદાય કરવા તે એક વહેલી સવારે, કચડતી ટાકમાં પોતાની મોટરમાં લઈ રેલવે પર આવ્યા. ને જોઈ તો ટ્રેન ઉપડી ગયેલી પોતાના ઘડિયાળમાં જોતાં જણાવ્યું કે બીજું રેલવે ને ચાર માઇલ પર હતું. લાં ટ્રેન પકડી શકારો. જેથી તેણે ત્વરાથી મોટર હાંકી ચુકી. પણ લાં પહોંચતાં જ જણાવ્યું કે થોડીક મીનીટ પૂર્વે જ ટ્રેન લાંથી રવાના થઈ ગઈ હતી. જેથી લાંથી બીજા ચાર માઇલ પર આવેલાં રેલવે સુધી મોટર હાંકવાનું યોગ્ય થાયું. આ રસ્તે તેને ઘાડું ધૂમસ નડ્યું, અને મોટર છ વર્ષના જુના મેકની હતી જેથી ૩૫ માઇલની ઝડપથી વધુ જઈ ન શકી. એ સુશખત નહીં. અને તે રેલવે પહોંચતાં જ મારી લાંથી પણ ઉપડી ગયાનું જણાયું. અહીંના રેલવે માર્ડરે હવે પછીના છ માઇલ દુર આવેલા રેલવે પર ટેલીફોન કરી થોડીક વધુ મિનિટો મારી રોકી રાખવા ની લાં સૂચના આપવા કહ્યું. જેથી તે ખેડૂતે મોટર આમળ હોવાથી, પરંતુ એ રસ્તો ઝીંજા વર્ષોથી પલ્લેસો હોવાથી મોટરને પુરવેત્તથી હાંકી ન શકાય, તો પણ તે રેલવે પહોંચતાં જ ટ્રેનને તે સુધી ગયો. અહીં તે ટ્રેન નવ મીનીટ સુધી તેને મારે રોકાય ને આજુ થઈ ગઈ હતી. બસા રેલવે માર્ડરે હવે પછી ને રેલવે ૨૩ માઇલ દુર હતું લાં જરા વધુ વખત ટ્રેન થોભાવવાની સૂચના આપવાનું

કર્યું. અને ત્યાંથી મોટર આમળ ચલાવી તે રેલવેની નજીક આવતાં જોઈ કે ટ્રેન પ્લેટફોર્મ ઉપર થોભેલી છે. બધાં રાજ રાજ થઈ ગયાં. તેઓ મોટરમાંથી ઉતારવાનાં ઉતારવાનાં પ્લેટફોર્મ ઉપર દોડી આવ્યાં પણ હતાસ! જુલો છે તો ટ્રેન ધીમી મતિથી આજુ થઈ ગયેલી હતી. રેલવે માર્ડરે પણ એમને જોયા છતાં અકસ્માત થવાનો સંભવ હોવાથી મારીને અટકાવવા ના પાડી. પણ હવે પછી નાં ૧૪ માઇલ પર આવેલાં રેલવે ઉપર ટ્રેન વધુ વખત જામી રાખવા માટે ટેલીફોનથી ત્યાં સૂચના આપવાનું જણાયું. જેથી તેણે ફરી હાલીવાર ટ્રેન સાથે દરિદ્રાઈ કરવા મોટરને આમળ હાંકારી પરંતુ એ રેલવે મોટરના કુખ્ય રસ્તાની નજીક નહિ હતું જેથી વળાંક ખાખને જતાં સમયસર પહોંચાઈ નહિ. અને આ વખતે પણ તેની વાટ જોઈ જોઈને ટ્રેન ઉપડી ગઈ હતી. આ પેસેન્જરો બ્લોગ્સ્ટીન થી ૫૧ માઇલ દુર નીકળી આવ્યાં હતાં. અને અહીંથી જોડાનીસખર્ગ ૨૭૨ માઇલ દુર ચતું હતું. જેથી હવે ટ્રેન પકડવાની આશા છોડી દીધી. બીજો દિવસે ટ્રેલેજ પુલેને પૂર્વે એ ટ્રેનથી જ પહોંચી ચકામ એમ હતું. હવે તો, જે કોઈ મોટરમાં જગ્યા મળી જાય તો જ પહોંચી ચકામ એમ માની તેઓ મેઇન રસ્તા પર આવી. જે‘બર્ગ’ તરફ જતી કોઈ મોટરની રાહ જોવા લાગ્યાં. સહજાએ પહેલી જ મોટર પોટ્ટોલીસખર્ગના નંબરવાળી આવી તેને હાથની ઇશારતથી જામી રાખાવી. અથેતિ કહી સંભળાવી. તે મોટરના માલિકને રહેમ ઉપજાવાથી ત્રણેને જગ્યા કરીને બેસાડી લીધાં. જે ટ્રેનને પકડવા માટે ૫૧ માઇલનો પ્રવાસ કર્યો છતાં છ છ વાર સુધી ગયા હતાં. તે ટ્રેન કરતાં તેઓ છ કલાક વહેલાં પોતાને ઘેર પહોંચી ગયાં. દરજીતનું તાત્પર્ય ૫૧ માઇલને પ્રવાસ કરીને છ વાર પ્રયત્ન કર્યા છીયો એ પુરૂષાર્થથી પોણીતજુસો માઈલની આસાનીયુક્ત મુસાફરી સાથે છ કલાક વહેલું પહોંચાઈ એ પ્રારબ્ધ કર્યું જણાય.

જો તમારે અજનો સ્વાદ માણવો હોય, તો તે ખાતા પહેલાં તે માટે મચ્છરી કરો; જો તમારે કપડાંની મજા માણવી હોય, તો તે પહેરતા પહેલાં તેની કિંમત ચુકવો; જો તમારે માંદ નિદ્રા માણવી હોય, તો પધારીમાં તમારી સાથે સારૂ અંતરાત્મા લઇને જાઓ.

—બેનબલિન કેકલિન.

શ્રી ટેબરભાઈને ઉલ્લેખ

રોબોટ: રાજકોટ જીલ્લાના આ-
મામી સામાન્ય સુટેણીના ડેપુટી
કોમેન્ડારોની પસંદગી માટે અંધ પારણે
મળેલી જીલ્લા ડેપુટી સમિતિની મેકે
માં માણ ડેપુટી પ્રમુખ શ્રી ટેબરભાઈ
એ આમામી સામાન્ય સુટેણીના સંદર્ભ
માં બોલતાં જણાવ્યું હતું કે ડેપુટી
લોકોમાં આવી રહેલ અચાત ક્રાંતિને
જાળખવી પડશે. આ ક્રાંતિ ક્રિટલી
પથી ઝડપથી આવી રહી છે કે જે
તેને સમજવાનો પ્રયાસ નહિ કરીએ
તો લોકો આપણા કરતાં આજળ
નીકળી જશે.

શ્રી ટેબરભાઈએ તેમના પ્રવચનમાં
૧૦ વર્ષના નિયમનો ઉલ્લેખ કર્યા ન
હતો. તેમણે કોમેન્ડારોની પસંદગી
અંગે બોલતાં કહ્યું હતું કે કોઈ પણ
વ્યક્તિ અનિવાર્ય છે કે તેમ તે નક્કી
કરવાનો અધિકાર મોઢાનો છે. તેથી
કોમેન્ડારોની પસંદગી કોને સુધીયું તે
ધોરણે માલરો નહિ પરંતુ લોકો કોને
આવકાર્યો તે ધોરણે થવી જોઈએ.

તેમના પુત્ર પ્રકુલનો દાખરો ટાંકતા
તેમણે જણાવ્યું હતું કે, મારી ઇમ્પા
તેને મારી જેમ વજીલ બનાવવાની
હતી. પરંતુ તેણે કારીમર બનવાનું
પસંદ કર્યું અને તે આને દિલ્હીમાં
કામદાર તરીકે પાળીએમાં કામ કરે
છે. આમ આપણે નવી પેઢીના વિચારો
ને પ્રહરણ કરતાં શીખવું પડશે.

તેમણે એમ પણ જણાવ્યું હતું કે,
હું કોમેન્ડારોના નામની પસંદગી કરવા
આવ્યો નથી. જીલ્લા કક્ષાએ કોમેન્-
દારોની પસંદગી જીલ્લા સમિતિને
કરવાની છે. નિમવામાં આવેલ નિરીક્ષો
પસંદ કરાયેલ કોમેન્દારો અંગે સૌના
અભિપ્રાયો જણાવે પોતાનો અભિ-
પ્રાય મધ્યમ પસંદગી સમિતિને
જણાવશે અને છેવટે તે અંગે તે
નિર્ણય કરશે.

કાનુ અને કાકુના પ્રમુખોને કેન્યાટાએ કરેલો તાર

મરાલાલથી જેમો કેન્યાટાએ કાનુના પ્રેસીડન્ટ ગીચુર અને સરકારી
કામગીરીના લીડર અને કાકુના પ્રેસીડન્ટ મી. ન્માલાને તાર કરીને જણાવ્યું
છે કે મારી સાથે વાતચીત કરવા કાનુ અને કાકુ બન્નેનું સંયુક્ત ડેલીગેશન
મરાલાલ ખાતે મોકલો.

બન્ને આફ્રિકન નેતાઓને કાર્યેલા
આ તારમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે
‘તમને અને તમારી પાર્ટીને વિનંતી
કરું છું કે તમે બન્ને પાર્ટીના પ્રતિનિધિ
ઓનું એક સંયુક્ત ડેલીગેશન કેનીયાની
ચાલુ પરિસ્થિતિ પરત્વે મારી સાથે
વાર્ટાવાટ કરવા માટે મરાલાલ મોકલો
આ વાતને બહુ અગત્યતા અને મહત્વ
આપી તે પ્રમુખ કરજો.’

કાનુના બે સભ્યો મી. કેન્યાટાને
મળવા મરાલાલ ત્યાં હતા.
ત્યારબાદ કેન્યાટાએ ઉપર મુજબનો
તાર કાનુ અને કાકુ પાર્ટીના પ્રમુખોને
કરેલ છે.

ડેલીગેશનમાં કાણુ જામ તે અંગે
કાનુ પાર્ટીમાં સતબેદ પડતાં હને બદલે
ઉપર મુજબના બે સભ્યો જ મરાલાલ
ત્યાં હતા.

કેન્યાટાને મળીને પાછા આવેલા
મી. ઓરેડે જણાવે છે કે કાકુ પાર્ટી
અરકારમાં જોડાય તેને કેન્યાટા એક
બહુ જ કમનસીબ બનાવ ગયો છે.
લોકવાર ખાતે કાનુ અને કાકુ બન્નેએ
સંયુક્ત રીતે કાર્ય કરવું એવો નિર્ણય
થવા બાદ પણ તેને ઠોકરે મારી કાકુ
પાર્ટી આ રીતે એકલી જ સરકારમાં
જોડાઈ ગઈ તે માટે કેન્યાટાએ એ
બનાવને કમનસીબ કહ્યો હતો.

અને હવે કેન્યાટા ફરીથી કાનુ અને
કાકુના સંયુક્ત ડેલીગેશનને મળવા
બોલાવે છે તેમાં તેનો ઉદ્દેશ એવો જ
છે કે આફ્રિકન એકતા અંગે ફરીવાર
વીચાર કરવે.

મી. ઓરેડેએ જણાવ્યું કે કેન્યાટાએ
અમને એમ પણ કહ્યું હતું કે કયાજી
માં તેમનું મકાન બંધાવું હોય તે વખતે
તે ત્યાં હાજર રહેવાનું પસંદ કરશે.

મી. ચોકવેએ જણાવ્યું કે કેન્યાટાનું
મકાન બંધાવ રહે ત્યાં સુધી તે છુપડા
માં અચર તો કેળની ગાડીમાં પણ
પડી રહેવા તઈવાર છે.

કાનુ અને કાકુના પ્રેસીડન્ટોનું સંયુક્ત
ડેલીગેશન મરાલાલ ખાતે મોકલવા
જેમો કેન્યાટાએ ઉપર જણાવ્યા મુજબ
નેા જે તાર મોકલ્યો છે તે તાર કાનુ
ના પ્રેસીડન્ટ મી. ગીચુરને મળ્યો છે
અને કાકુના પ્રેસીડન્ટ મી. ન્માલા કહે
છે કે તેમને એવો ઠોષ તાર મળ્યો જ
નથી.

એટલે કાનુના પ્રેસીડન્ટને મળેલ
તાર કાકુના ચેરમેન મી. મોષએને
બતાવવામાં આવતાં તેમણે કહ્યું બને
પક્ષના નેતાઓને મળવાની કેન્યાટાની
આ મામણી તદ્દન બ્યાજબી છે. કારણ
અમે તો પહેલેથી જ એમ માનીયે
છીએ કે વ્યક્તિગત રીતે કેન્યાટાની
સુલાકાત લેવાય તેનો ઠોષ જ અર્થ
નથી.

કેન્યાટાએ વિનંતી કર્યા મુજબ કાકુ
પાર્ટી પોતાના પ્રતિનિધિઓ એ ડેલી-
ગેશનમાં તેમને મળવા જવા માટે
મોકલશે કે એવા પ્રશ્નના જવાબમાં
કાકુના મેમ્બર મી. મોષએને જણાવ્યું
કે બનવા જેમ છે કે કાકુ તે કણુલ
કરે પણ ક્યારે તે હું કહી શકું નહિ.

આવડત કેળવી જે પોતાની ફરજ-
પોતાનો ધર્મ યરાખર અદા કરે છે તે
ઇશ્વરની વધારે નહક છે, પરંતુ જે
માણસ કોઈ જ સારી રીતે જણવે
નથી, તે નથી તેનો પોતાનો હિતેમજી.
નથી માણસ જાતને ઉપયોગી કે નથી
તે ઇશ્વરનો સેવક.

‘વિશ્વવાત્સલ્ય’માંથી.

શ્રી મગનભાઈએ ઠાલવેલી હૃદયવેદના

અમદાવાદ: ગુજરાત વિદ્યાપીઠના
માણ મહામાત્ર શ્રી મગનભાઈ દેશાઈને
વિદાયમાન આપવાના એક સમારંભના
પ્રમુખપદેથી બોલતાં ગુજરાત પ્રદેશ
કોંગ્રેસના પ્રમુખ શ્રી ઠાકોરભાઈ દેસાઈ
એ જણાવ્યું કે શ્રી મગનભાઈએ મહા-
માત્ર તરીકે રાજનાયું આપ્યું તે બનાવ
સાથે હું સંકળાયેલો છું.

રાજકોટથીએ મળી એક રચના-
ત્મક કાર્યકરનું પૂન કથું છે તેમ તે
કેટલો નથી પણ જે રચાયેથી તેઓ
કાર્ય કરી શકે તે સ્થાન પડાવી લીધું
છે એમ કહેવાય છે તે યરાખર નથી.
સત્યને માર્ગે જનારાને એકલા જ જીવું
પડે છે. આને કેળવણીમાં જે અંગ્રેજી
આદત પડી છે તે દદ આદતને બદલવી
હોય તો શહીદી એ જ એક જ માર્ગ
છે. શહીદી એટલે મરતું એ નહિ
પણ વિદાય લેવી. સત્યને માર્ગે
સમાજને ખેંચવાનો એક માત્ર માર્ગ
શહીદ થવાનો છે.

શ્રી ઠાકોરભાઈએ કહ્યું કે શ્રી મગન-
ભાઈ છાપુ ઠાકવા માર્ગે છે. પરંતુ
છાપું ન કાઢે એ જ ઠીક છે કારણ કે
એમાંથી એમને ઠીક સુખ નહિ મળે.

શ્રી મગનભાઈએ બોલતાં કહ્યું હતું
કે તેઓ હુંક સમયમાં ‘સત્યાગ્રહ’ નામ
નું સાપ્તાહિક શરૂ કરશે. તેમણે કહ્યું
કે આ મારી ઐતિહાસિક વિદાય છે.
અને ઠોષ કાઢી શકે એમ નથી. હું
જાતે જાલ છું. જ્યાં ચાંચ યુગતી ન
હોય ત્યાં ચીટકી રહેવાનો ઠોષ અર્થ
નથી. જે કે આને પદમદજીનો જમા
નો છે. કેટલાક મુખ્ય પ્રધાનો ઉપર
આક્ષેપોની યાદી મોકલાય છતાં તેઓ
એ પદ પર ચીટકી રહે છે. હું અહિં
અનિવાર્ય છું એમ માનતા હોત તો
ન જાત. હું બે ઘોડે ભેસી શકતો
નથી. તેથી વિદાય લઉં છું. આને
નવી વસતી વિદાય થવા લાગી છે
અને તે પાશોમેન્ટરી લેવમાંથી.

ન્યુ ઈન્ડિયા એશ્યોરન્સ કુ. લીમીટેડ ઇન્ડીયાની મુખ્ય કંપની

અમે વહીવટ કરીએ છીએ:—

આમ, ફરીયાદ, અવસ્થાંતર, મોટર, માલ, ચોરી,
ઘર કુદ્દાબ, ઘર માલીકી (સાથે) અકસ્માત વિ.

સાઉથ આફ્રિકાની અંદર મુખ્ય અમલદારો

જાલભાઈ રૂસ્તમજી એન્ડ સન,
૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીક, ઇરબન.

કોન: ઇરબન ૨૫૮૪૫, ૨૮૫૨૩, ૨૯૮૪૪.

તમને ખબર છે

કે ન્યુ ઈન્ડિયા, ઇન્ડિયાની સૌથી મોટી વીમા કંપની છે.
કે ન્યુ ઈન્ડિયા ની શાખાઓ ૪૫ દેશોમાં છે.
કે ન્યુ ઈન્ડિયા ની ૬૫ શાખાઓ કેવળ ઈન્ડિયા જ છે.
કે ન્યુ ઈન્ડિયા: આમ, ફરીયાદ અને અકસ્માત ઉપર
૬૦,૦૦,૦૦૦ પાઉંડ પ્રાંભીયમ ભેગી કરે છે.

સહિસલામતી અને તાત્કાલિક સેવા માટે

ન્યુ ઈન્ડિયા

સાથે વીમા ઉતરાવા.

દેશની ગાડી આડે પાટે ચડી ગઈ છે!

રવિશંકર મહારાજનું આર્ગર્હશન

શિખરની તથા કૌતરોની જમીનની પુનઃપ્રાપ્તિની ચેતનાની વિમતવાર માહિતી આપતાં શ્રી હરિદર ખંભોળજીએ જણાવ્યું હતું કે કૌતરો વખતાં અટકાવવાનો, કૌતરોની જમીન પુનઃપ્રાપ્ત કરવાનો તેમ જ તેમાં જંગલ બનાવવાનો તથા ભુમિહીનને જમીન આપવાનો આમારી શિખરનો હેતુ છે. આ વિસ્તારના પ્રાણપ્રતોષ પીવાનું પાણી, ખેતી માટે સિંચાઈ તથા આ વિસ્તારમાં કૌતરોની જમીન માટે સંશોધન સહનિર્દેશન કેન્દ્ર તાત્કાલિક ખોલાવવાની તથા સિદ્ધ ઇરિગેશનની ચેતના તાત્કાલિક અમલમાં ચૂકવાની તથા ગ્રામ્યપાણી પુરવઠાની ચેતના વિષે તાકીદે ચોખ્ખું કરવા તેમજે ગુજરાત સરકારના શિખરની મુલાકાતે આવેલા પ્રધાનોને વિનંતી કરી હતી. આવેલા પ્રધાનોએ આ બાબત પર ચોખ્ખું કરવા ખાતરી આપી હતી.

બંનેની જરૂર

આમલોડ ખાતે શિખરાર્થીઓને તથા ગ્રમજનોની સહાને સંબોધતાં શ્રી બહાદુરભાઈ પટેલે જણાવ્યું હતું કે, આને સમાજને હુદ્દીઓના અને ગ્રમજનોએ અનેની જરૂર છે. પશુ ગ્રમ વિનાનો હુદ્દીઓને કુદિ વિનાનો ગ્રમજનો સમાજને આજળ લખ જઈ શકશે નહીં. તેથી હુદ્દી અને ગ્રમ બંને જળવાય તે જરૂરી છે. શિખરની આ ચેતના આ દિશામાં સાચો માર્ગ બતાવે છે તે જુમ આનંદની વાત છે. આ શિખરને લીધે પ્રજા અને સરકારનું ધાન કૌતરો અને કૌતરોથી થતી હાનિ તરફ વિશેષ જોવાયું છે. અને આ વિસ્તારમાં સંશોધન સહનિર્દેશન કેન્દ્ર ખોલાવવા સરકાર ચોખ્ખું કરશે. કૌતરોની સામે શકા અને પંચવર્ષીય ટકકર લેવાની તેમજે પ્રજાને હાકલ કરી હતી. તેમજે ગુજરાતની વનસંપત્તિ નો વિગતવાર ખ્યાલ આપ્યો હતો.

ગુજરાત રાજ્યના બંધેર બાંધકામ ખાતાના નામખ પ્રધાન શ્રી ગ્રેમજીભાઈ ઠાકરે ગુજરાતનાં બંધેરો, સાગર કિનારો અને વાહનવહેવારના માર્ગો વિષે બાંધકામ કાર્યો હેતુ, તેમજે સિદ્ધ ઇરિગેશન ચેતનાનો ઉદ્દેશ્ય કરતાં જણાવ્યું કે, આ ચેતના અમલી બનાવવા સરકાર ગંભીર પગલાં લેશે. પીવાના તથા સિંચાઈના પાણીનો જે ત્રાસ આ વિસ્તારમાં છે તેનો રૂબરૂ ખ્યાલ મેં આને બંધેર મેળવ્યો છે. વળી કૌતરોના પ્રજ્ઞની ગંભીરતા ટેટકી હતી છે તેનો ખ્યાલ પશુ મને આજની મુલાકાતથી આવ્યો છે. આ પ્રજ્ઞો ઉપાડના બદલ હું શિખરના સંચાલકોને અને અહીંના કાર્યકરોને ધન્યવાન આપું છું.

૯૦ લાખ બેકારો

મજૂર અને નાણાંખાતાના નામખ પ્રધાન માલદેવજી જોડેદરાએ પ્રવચન કરતાં જણાવ્યું કે, આપણા દેશની કહેવતરૂપ બનેલી ગરીબી અને કુશળ વહીવટ ચલાવવા આપણે સત્તાનાં સુત્રો હાથમાં લીધાં છે. આપણા દેશના જે સળગતા પ્રજ્ઞો છે તે બંનેતાં આપણું દિલ પાછું વહે જોવી પરિરિચિત છે. દેશમાં ૮૦થી ૯૦ લાખ લોકો બેકાર છે, અને આંકડો રાજ્યબંધેર વધતો જાય છે. આપણા દેશમાં પુષ્કળ ખનિજ, સંપત્તિ તથા રૂબરૂ એકર જમીન બેતીને લાયક છે. તેમાં ૨૦ કરોડ એકર જમીનને નદીઓ વડે જળસિંચાઈ થઈ શકે તેમ છે. પુષ્કળ કુદરતી સંપત્તિવાળો દેશ હોવા છતાં આપણે પછાત છીએ અને બીજા દેશોની સરખામણીમાં આપણી માયા-દીઠ આવક ખૂબ જ ઓછી છે અને આર્થિક અસમાનતા ખૂબ મોટી છે. આ પ્રજ્ઞો દલ કરવા હુદ્દીપૂર્વકનું અને બ્યાનહારિક આયોજન જરૂરી છે. અને એ આયોજનને સફળ બનાવવા પ્રજ્ઞો પુરૂષાર્થ અને સહકાર ખુબ જરૂરી છે. સરકાર માત્ર નાણાં

ખર્ચે તેટલું આ પ્રજ્ઞો ઉદ્દેશવા માટે પુરૂં નથી. પશુ પ્રજ્ઞના નિકાસની કરોડરૂબરૂ પ્રજ્ઞની શક્તિ અને સર્જન કરવાની હુદ્દી એ જ સાચું પીઠબળ છે. પ્રજ્ઞને ઉત્પાદક શ્રમ કરી રહેલા એ નવનિર્મીતનું કાર્ય હાથ ધરવું પડશે. પરંપર સહકાર સંઘી ઉત્સાહ અને કાર્યદક્ષતાથી પ્રજ્ઞ દેશને ધ્યાનમાં રાખી કામ કરશે તે જ દેશ સમૃદ્ધ બનશે.

પોપટિયું બહુતર

શ્રી રવિશંકર મહારાજે પ્રવચન દરમ્યાન જણાવ્યું કે, આને દેશની ગાડી આડે પાટે ચડી ગઈ છે. પ્રજ્ઞ સરકાર પર આધાર રાખી બેસી રહે છે, અને આંધીજીના રવાનાનું સ્વરાજ્ય સિદ્ધ કરવાનું હજુ બાકી છે. તે માટે હિંદુ મુસ્લીમ એકમ, અસ્પૃશ્યતા નિવારણ, બાકી અને રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ તથા ગ્રામીણોગો બિલવવાની જરૂર છે. આને જે જળવણી અપાય છે તે જીવનની દ્રષ્ટિ આપનારી જળવણી નથી પશુ માત્ર પોપટિયું બહુતર છે. તેનાથી માત્ર મજુલા બેકારો પેદા થાય છે.

આને સમાજમાં શ્રમ અને શ્રમ-જીવીન ધોરત નથી. આને બેકાખાઉ

માણસ મોબાદાર મણાય છે. આને હુદ્દીનો ઉપયોગ કેમ વધુ કરાવવું તેમાં થાય છે. નાણું એકત્ર કરવું એ જીવન બંધેર બની ગયું છે. આ બાવના દેશના બાવિ માટે ખતરનાક છે. આને સો રૂપીયા કરાનાર મજૂર કે ત્રણસો કરાનાર મધ્યમવર્ગનો માનવી કે ત્રણથી વાર હબર પગાર મેળવનાર પ્રધાન કે મોટો ઉદ્યોગપતિ પોતાને પુરૂં થતું નથી એવી જુઓ પાડે ત્યારે જીવન જીવવાની રીતમાં કાંઈક ખામી છે. બમવાને જે હાથ અને એક મોં આપ્યું છે. આને આપણે હાથ ચલાવતા નથી પશુ મોં ચલાવીએ છીએ અને શરીરને મોંહુ અને માયકબંધ બનાવી એ છીએ. જેમ માણસ મોટો તેમ એ મોઠો થતો જાય છે. આને યોગ અને શ્લેષ બંને અપનાવવાનાં છે. બતમહેનત, કસર અપનાવી સારાં બાળક ઉછેરી સમાજને આપવાનું આપણું કામ છે. આપણે જીવવા માટે આવવાનું છે, નહીં કે ખાવા માટે જીવવાનું છે.

બહેનોને સંદેશો આપતાં શ્રી મહારાજે જણાવ્યું કે આંબોને અજળા કહેવાય છે, પશુ સમાજરૂપી વૃક્ષને ટકાવી રાખનાર મૂળ તેઓ છે. ત્રોટા સંત પુરૂષોનું ઘડતર તેમની માતાએએ કરેલું. મા બાળકને એવી રીતે ઉછેર કે નેથી તે ભવિષ્યમાં સમાજના અને દેશની ખપમાં આવે. આને તો મતાં એ બાળક ઉછેરવાની જવાબદારી બાળકોદિરા ઉપર નાખે છે, પશુ તેમજે સમજવું બેઠેએ કે સુધ યન અને ચારિત્ર્યવાળાં બાળકો ઉછેરવાનું કાર્ય માતાએનું છે. બાળકોને નાનપણથી સુરેવો પાડવી જાઈએ. બાળક બહારની વસ્તુ ખાય નહીં, માંદુ પડે નહીં તે બેવાની જવાબદારી માતાપિતા ની છે. જુવનકાળમાં બાળકોને સંસ્કરો માના ધાવજુમાંથી મળતાં અને તેથી એમ કહેવાનું કે, “આવી જા, તારી માને ધાવેલો હોય તો.” તેને બદલે આને તો એમ કહેવાય છે કે, “આવી જા, તારી માએ ઇન્નેકશન લીધું હોય તો.” ખરી રીતે શરીર શામલિનીને હોવું બેઠેએ. તેને બદલે આને તે ફેમિલી ડોક્ટર હોય તે કુટુંબ મોલાદાર મણાય છે. આમ થાય છે તેનું કારણ આપણી ગાડી આડે પાટે ચડી ગઈ છે. આપણી જીવનદ્રષ્ટિ નહીં બદલીએ તો આપણે ક્યાં જઈને અટકીશું તેની કલ્પના બીજી છે.

શુભ પ્રસંગો માટે લેટ !

સ્રીઓ અને પુરૂષો માટે

ઘડીચાળ !

૧૭, ૨૧ અને ૨૫ જ્યુલનાં
ઓટોમેટીક કેલેન્ડર.

- * રોમર
- * રાઈસી
- * લોકે
- * રાસર

(વગેરે દરેક બતનાં ઘડીચાળ.

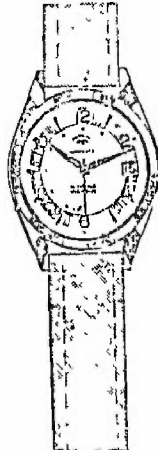
ઉપરાંત પુરૂષોના શર્ટ સુટ, પાયજામા વિ.
તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

બોક્સ ૫૬૮૮, ફોન : ૮૩૫-૨૬૦૨.

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.

૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, બેહાનીસળગ.

નવા પુસ્તકોની યાદી
સંસ્કારિતાને ઇંચડે ૨૧ી. ૩-૦
કોઇ ગોરા કોઈ કળા ૨૧ી. ૩-૦
આ ઓરીસેથી મળશે.

વિવિધ વર્તમાન

રોડેશીયામાં સત્યાગ્રહ

સ્વતંત્ર આફ્રિકન સંઘોના આફ્રિકન નેતાઓની જે ખાનગી પરિષદ ધાનામાં મળી હતી તેમાં હાલની આપી ઉત્તર રોડેશીયાના રાષ્ટ્રવાદી આફ્રિકન નેતા મી કવાન્ડુ એકદમ ઝોર્જીતા સીધા હંડન પહેાંચી ગયા હતા. ત્યાં તે પ્રેક્ષાનીય સેક્ટરી મી. મેકલે-ઝોડને મળી, ઉત્તર રોડેશીયાના નવા બંધારણ અંગેની જે દરખાસ્તો પ્રસિદ્ધ થઈ છે તે રહેાને આફ્રિકનો તરફથી સખ્ત વિરોધ પેશ કર્યો હતો.

હવે મી. કવાન્ડુ પાછા રોડેશીયા આવી ગયા છે, અને તેઓ નવા બંધારણ સામે ખુબ બાણુજના સિદ્ધાંત મુખ્ય અસહકારની હાલત ચલાવવા તકવાર થયા છે. ઝેની શરૂઆત હુંક વખતમાં જ થશે અમુક જગ્યાએ ઝેની શરૂઆત થઈ પણ ગઈ છે. ઝેને વેમ મળતાં હાલત મોટા પાયા પર શરૂ થાય ઝેમાં શંકા નથી.

મી. કવાન્ડુએ માંધીવાદનો અભ્યાસ સારી રીતે કર્યો છે. થોડાક મહિના ઉપર મી. કવાન્ડુએ શીનીકસ સેટલમેન્ટમાંથી ગાંધીજીના પુસ્તકો મંગાવ્યા હતા. એ ઉપરથી જણાય છે કે માંધીવાદનો અભ્યાસ મી. કવાન્ડુએ સારી રીતે કર્યો છે.

ઝીન-રશીયા વચ્ચે ખટરાગ

હંડન: સામ્યવાદી જગતના બે માંધાતાઓ સોવિયેટ વડા પ્રધાન શ્રી કુશીવ અને ઝીન સામ્યવાદી પક્ષના વડા માર્ચોસે-તુ બ વચ્ચે અત્યંત મંબીર કટોકટી પ્રવર્તી રહી હોવાનું અને આધારભૂત રીતે જણવા મળે છે. ફૂનીયાના અગ્રણી સામ્યવાદી પક્ષોને ઉદ્દેશીને પાઠવેલા પરિપત્રમાં શ્રી કુશીવે અત્યંત આકરા શબ્દોમાં શ્રી માર્ચોની ઉદ્દામવાદી ઉદ્દતાઈની ક્રિયાદ કરી હોવાનું જણાવાય છે. મોરડો અને પેકોમ વચ્ચેના વિચારસરણીને હાતતા ગણાને અંત હાવવા, ગયા નવેમ્બર ની મોરડોની બહેરાતને માન આપવામાં નિષ્ફળ નીવડવા માટે શ્રી માર્ચોને ઉધરો લીધો હતો.

તેમણે શ્રી માર્ચો પર સંકુચિત રાષ્ટ્રવાદ સેવવાનો અને શાંતિમય સહ-અસ્તિત્વના વિકાસ તથા સિદ્ધાંતનો

વિરોધ કરવાનો અને એકસરખા વર્તોવ માટેના લેનીનવાદી સિદ્ધાંતનો બંધ કરીને વિદેશી સામ્યવાદી પક્ષોની પ્રવૃત્તિ માં નોહકમી બરી દર મીખાનગી રી કરવાનો આક્ષેપ મુક્યો છે.

લુહ્ અને શાંતી

મોરડો: ટેલરોહની મદાન નવલકથા 'યુદ્ધ અને શાંતી'નું ચિત્રીકરણ કરવા માં આવનાર છે. આ ચિત્રનું સિંચન સોવિયેટ સંઘના નાણીતા અદાકાર અને સિંચક સર્ગોષ મોનદારચૂક કરશે.

આ ચિત્રને ડપ મિલિમિટરની ફિલ્મ પર ઉતારવામાં આવશે જેથી તે સિનેમા ની અસર ઉપજવશે, ફિલ્મ તણ બાજમાં અને રંગીન હશે એનું 'શુટીંગ' આવતા ન્યુઝપેપર્સમાં શરૂ થશે.

અમાનુષી જુલમ

જુલમનો ઇન્કાર

લેસ્મન: ડેટલાક રાજદારી વર્તુળો એ પોટુગાલે અમાનુષી જુલમ કર્યો છે અને ડેટલાક લોકોને હાકી કાઢ્યા છે એવા કેલા આક્ષેપોનો પોટુગલ વિરેશખાતાએ ઇન્કાર કર્યો છે અને એવું નકરે કયું છે કે 'એંગોલામાંનું લશ્કર ત્રાસવાદીઓ જે હતાની પ્રવૃત્તિ કરી રહ્યા છે તેને માત્ર અટકાવે છે. પોટુગાલ એવી એંગોલામાંની જવાબ દારી અદા કરવામાં પાછું નહિ પડે.

સોવિયેટ નિર્માતાને

અંગેલા લેનીન ચંદ્રક

મોરડો: સોવિયેટ ફિલ્મ નિર્માતા શ્રી ઝીગોરી યુખરોવને 'એલાઝ ઝોફ એ સોલ્ડર' નામનું ચિત્ર ઉતારવા માટે અને તે ચિત્ર વિશ્વના તમામ રાષ્ટ્રોમાં બહુ સારો સત્કાર પામ્યું હોવાથી તેમને લેનીન પ્રાઇઝ આપવામાં આવ્યું છે.

લેનીન પ્રાઇઝ સમિતિના સાહિત્ય અને કળા વિભાગના સભ્ય અને અગ્ર-મુખ્ય અભિનેતા મીખાલ સરેવે આ ઇનામ અને ચન્દ્રક યુખરોવને એનાવત કયો હતો.

કીનારાના પ્રદેશ અંગે

કાતુ તરફથી થનાર અરજ કીનારાની પટ્ટીના સ્વાયત શાસન માટે કીનારા પ્રદેશના આરબોએ જે

આદાલત જમાવ્યું છે અને જે હિલ ચાલ ઉપાડી છે તે રહેાને હવે મોમ્બાસા ની કાતુ પાર્ટીની શાખાએ વ્યવસ્થિત હાલત શરૂ કરવાની યોજના હાથ ધરી છે. અને મોમ્બાસાના કાતુ પાર્ટીની શાખા તરફથી કીનારાના પ્રદેશમાં વસતા ૮૦ હજાર માણસોની સહી સાથે એક અરજ મોકલવાની યોજના કરવામાં આવી છે. આ અરજીની કોપી રાષ્ટ્રીને તેમ ઝાંઝીવારના સુધતાન ને પણ મોકલવામાં આવશે જેમાં કીનારાના પ્રદેશને સ્વાયત શાસન આપવા રહેાને વિરોધ દર્શાવવામાં આવશે.

ટાંબાનીકા હમી ડીસેમ્બરે

સ્વતંત્ર થશે

ટાંબાનીકા ૨૮ ડીસેમ્બરે સ્વતંત્ર થશે એમ અમાઉ બહેરે યુધ્ હનું. પણ આ સમય નાતાલના તહેવારો આવતા હોય એ વખત સમયસમયો થશે નહિ માટે ટાંબાનીકાને સ્વતંત્રતા ૨૦મી ડીસેમ્બરે આપવી એમ બહેરે યુધ્, હવે સંરચાન મંત્રી મી. મેકલે-ઝોડે ટાંબાનીકાની સ્વતંત્રતા માટેના ટાઇમની ડેલી બહેરાત કરતાં જણાવ્યું કે હવે ટાંબાનીકા તા. ૯ ડીસેમ્બર ના રોજ સ્વતંત્ર થશે અને આઝાદીની આ ઉજવણીમાં રાષ્ટ્રીતા પ્રતિનિધિ તરીકે તેમના પતિ ડ્યુક ઝોફ ઝેડીન-બેરો હાલર રહેશે અને રાષ્ટ્રીએ આ

વાતને પોતાની સંમતિ પણ આપી દીધી છે. રાષ્ટ્રી કંબોડીયાની મુલાકાતેથી પરત આવ્યા બાદ તુર્ત જ ડ્યુક ટાંબાનીકાની મુલાકાતે જશે.

આમની સલામાં આ બહેરાત કરતાં મી. મેકલે-ઝોડે જણાવ્યું હતું કે ટાંબાનીકાની સરકાર અને ખીટીલ સરકાર વચ્ચે થયેલી સમજૂતીથી જ ટાંબાનીકાને આ રીતે વહેલું એટલે તા. ૯ ડીસેમ્બરે સ્વતંત્ર આપવાનું નક્કી થયું છે અને ખીટીલ સરકાર યુનોને પણ જણાવશે કે ટાંબાનીકાને સત્વરે વાલીપણમાંથી મુક્ત કરવું

યુનોને પોટુગાલનો પડકાર

એન્ગોલામાં પોટુગાલે જે દમન નીતિ અખત્યાર કરી છે તે રહેાને બારે ઉદાપેહ થતાં યુનોની સલામતી સંગીતી માં આ ચર્ચો ચાલી હતી અને સમિતિ એ આ દમનનીતિ બંધ કરવા પોટુગાલને જણાવ્યું છે.

યુનોની સલામતી સમિતિના આ ઠરાવ રહેાને પોટુગાલની સલાહ સરકાર હેડાઈ પડી અને પોટુગાલને વડા પ્રધાન ડો. સાલાઝારે પોતે યુનોને પડકાર દેતાં જણાવ્યું કે યુનોની સલામતી સમિતિના આ ઠરાવને પોટુગાલ માન આપે એવી સ્વતંત્ર પણ આશા આ ઉજવણીમાં રાષ્ટ્રીતા પ્રતિનિધિ તરીકે તેમના પતિ ડ્યુક ઝોફ ઝેડીન-બેરો હાલર રહેશે અને રાષ્ટ્રીએ આ

વાંચો ! જરૂર વાંચો ! લાભ જ થશે !

શોધનું મટકો, લેઈવું મળશે, પચ્છેડ ટળશે. હમારે ત્યાં નીચેના બધીજ વસ્તુઓ મળે છે.

ઝીઝો માટે: વેણીઓ, સુંદર સ્પન્ડ અને બીજ અનેક ભતની મળશે, રીબોના પણ મળશે. ગરમ હુલના જરસીઝ, પુલોવર, કારડીગન, સીંગલેટ, ચઠડી, સોલ્સ વિ.

બાળકો માટે: નાયલનના ચલકાં, ટોપી, બ્લાઉઝ, શોલ, સીંગલેટ, ચઠડી, સોલ્સ, નેપકીન્સ, હુલકેપ, પેટીકોટ, વાઈટીસ, બીબ્બા, ફેઈસ ક્લોથ, બાથ સ્પન્ડ વિ.

ટળલ પલસ્ટીક ફેલાવસં, સ્પન્ડના કેશીકાં, તળીયા, ગાલી, વિ. વેપાર માટે ચાંદી જેવા ચળકતાં સ્ટેનલેસ સ્ટીલના વાસણો, ઈન્ડેન્ટકારો. વિલ્ડબ શા માટે! સાચો માલ વેચાઈ જતાં શી વાર !!

હમણાં જ ચાલોને: માખરો હેટર્સ (પ્રા) લી.
(બીબાબાઈ માસ્તર એન્ડ સન્સ)

ફોન: ૮૩૫-૭૬૬૧ — પહેલે માળે, — પો. ઓ. ૫૨૫૭.
માસ્તર એનશન્સ — ૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, — જોહાનીસબર્ગ

સેલ હિંદી રેકોર્ડો હવે વધુ સસ્તાં

હિંદી ફીલ્મી રેકોર્ડો કેવળ શી. ૫-૦ નંગ.

નાય હર, નેક ખાતુન, નયા આહમી, મી. એક્સ, હાલિમ તાઇ.

ઈસ્માઇલ આઝાદ, હાસ્ટ મોહમ્મદ, યુસુફ આઝાદ, શેકલાલ અને બીજા બહુલીતા કવ્વાલોના રેકોર્ડો શી. ૪-૦ નંગ.

સી. ઓ. ડી.ના ઝોર્ડો અને લઇએ બીએ.

નેશનલ રેકોર્ડ કંપની

શોપ ૨, અબ્બેરી આરકેઇક, ઝોફ ૧૪૧ એ. ઝે સ્ટ્રીટ, પો. ઓ. બોક્સ ૧૫૭૪, — ડરબન ફોન: ૨૧૫૫૮.

માસ્તર બ્રધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

ભલ ભલનાં નાયલન, રેશમી તેમજ સુતરાઈ કાપડ, ઝીઝો બાળકો અને પુરો માટે ભિન્ન ભલના હુલન જર્સી, પુલોવર, કારડીગન અને બન્નાઓ માટે—બુટીઝ, બીબ્બા, બ્લેન્ડેડ, શોલ્સ, નેપકીન્સ વિગેરે.

ફરેક ભલના માલ માટે તપાસ કરવા ભલામણ.

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન: ૮૩૫-૬૭૮૬ — બોક્સ ૧૫૪૮.

કુટુંબી વાર્તા

રમકડું

લેખક : શ્રી જશવંત મહેતા

(અમા અંકથી ચાલુ)

મેઘજીનો નાથુ ઉમેશની જ ઉમરનો હતો. નાથુ અને ઉમેશ બગીચામાં ઘણી વખત સાથે જ રમતા. મેઘજીની શેઠાણી ક્યારેક બન્નેને સાથે નિહાળતા કે તરત જ નાથુની ધૂળ કાઢી નાખતો. મેચાર વખત એ જાણે એણે મેઘજીને પશુ એતવણી આપી દીધી હતી : 'અમ્મા મેઘજી, આ તારા નાથિયાને તારા ઘરમાં રાખજે! મારા ઉમેશ સાથે એ શોભે નહિ, સમન્યો! ઉમેશ એની સાથે રમે તો મ્મનામાં ખરાબ સંસ્કાર પડે'

પરંતુ આખા બંધામાં ઉમેશને રમવા માટે બીજો કોઈ સાથીદાર જ ન હતો. રસ્તા પર જઈ શકાય એમ હતું નહિ. નાથુને પશુ બીજા કોઈ ભેટીદાર હતો નહિ; પરિણામે 'સંસ્કાર' ની વ્યાખ્યા ન સમજતો અને બાળકો અવારનવાર સાથે જ રમતાં.

છેલ્લાં કેટલાક સમયથી ઉમેશ એક નવું રમકડું લઈને આવ્યો હતો. સુંદર પહેરવેશમાં શોભતો 'પડમવણી' ઉમેશના રમકડાંવારનો છેલ્લો ઉમેરો હતો. રમકડાંની પાછળના ભાગમાં ચાવી હતી, ચાવી દેતાંની સાથે જ પડમવણી આજળના પડમવણી પર એની નાનકડી લાકડીએ વસાડતો, મરત અદાથી ચાલતો. ઉમેશને એ રમકડું ખુબ જ મમતુ હતું. આખી દિવસ અને રાત ઉમેશ એ રમકડાંથી રમ્યાં કરતો. એક પળખર પશુ એ રમકડાંને ઊંડાંતો નહિ.

બારથી ઉમેશના હાથમાં પેઠું પડમવણી રમકડું આવ્યું ત્યારથી નાથુના બાલકહૃદયને પશુ એ જ રમકડાંથી રમવાનો મોહ લાગ્યો હતો. નાથુને ખાસ કરીને ચાવી દીધા પછી રસ્તા પર દમામથી ચાલતો પડમવણી ભેવાની ખુબ મન પડતો. એ આનંદ માં લીન થઈ જતો, અને ઉમેશને અવારનવાર કહેતો પશુ ખરે. 'બાબા શેઠ, ફરી એક વાર...ખાસ એક જ ચાવી દઈને ચલાવો ને!'

—અને બાબા શેઠ એની મરત અદાથી એના બાલકાંધીદારને ખૂશ કરવા ચાવી દઈ રમકડું ચલાવતા. શેઠાક વધુ દિવસો પસાર થયા તેમ તેમ નાથુને એ રમકડાં પ્રત્યે વધુ ને વધુ પ્રેમ થતો ગયો. અને મેચાર વખત એણે બાબા શેઠ પાસે 'ચાવી' દેવા રમકડું માંગ્યું પશુ અરે. પરંતુ ઉમેશનો ખાર પશુ રમકડાં પર ખુબ જ હતો. સર્વશેષ એ રમકડાંની

માલિકીનું જ્ઞાન પશુ એને એટલું જ હતું. એટલે એ નાથુને સંભળાવી દેતો 'એ તો સાડું છે. હું શોનો આપું? મેચાર વખત નાથુએ દમદાટી મારી એક, પશુ એનું પરિણામ તો ઉધડું ખરાબ આવ્યું. 'બાબાશેઠ'ના બેકડાંથી અંધાની વસ્તીને જમાડી દીધી, ને એ પછી તો કોયુદીનો યુરસો એટલે અધો વધી મરે કે વાત નહિ. બિચારા મેઘજીને તે બંધામાં રહેવાનું ખારે થઈ પડ્યું.

અચાનક એક દિવસ રાત્રે નાથુ રમીને ઘરે પાછો આવ્યો ત્યારે એના હાથમાં એ જ રમકડું નિહાળી મેઘજીની આંખો ફાટી ગઈ. આખાં દિવસનો ચાકચોપાકચો એ રોટલો અને છાસ ખાતો હતો. તે અટકી ગયો : 'નાથુ ક્યાંથી લાવ્યો?'

'બાબા શેઠનું...'
'એને મારીને લઈ આવ્યો કે?'
'ના, ના. બાબા, એ તો બાબા શેઠ રમતાં રમતાં જુલી મયા, ને ઘરમાં ચાલ્યા મયા, એટલે જાનોમાનો લઈ આવ્યો. બાબા, કેવું સરસ છે, નહિ? જુઓ, ચાવી આપી હઈ કે તરત જ પડમવણી પડમવણી વસાડશે.'

પરંતુ નાથુ વાક્ય પૂરું કરે એ પહેલાં તો એના કોમળ આલ પર બેજાયુ તમાચા પડી મયા.
'હા...હા. ઊંઠરને મારો છે શા માટે?' કહી, મેઘજીની પત્ની મચ્છી વચ્ચે પડી.

'સાક્ષી...ચોર...આટલાં વર્ષોમાં મે' કહી અનીતિની એક પાઇ પશુ લીધી નથી. અને આ તારો ઉગીને જોએ થતો નાથુ ચોરી કરતા શીખી ગયો.'
'એ...એ...એ...નહિ લઈ, નહિ લઈ...મા! મારે આ પડમવણી એક છે. અને બીજું આપાને. આ હમણાં બાબાશેઠને આપી આપું.'

મેઘજીનો યુરસો થમી ગયો. એણે ફરી એક વખત ખારથી નાથુને પોતાની પાસે બોલાવ્યો. રાત ઘણી વીતી ગઈ હતી. શેઠ અને શેઠાણી ઉઘી ગયાં હતાં. એટલે એને થયું કે સવારે જ રમકડું પાછું આપી આપીશ. એટલે ટાઈમ બલે નાથુ રમતો. પરંતુ તે દિવસે રાત્રે એણે વાતવાતમાં કહી દીધું :

'બેટા નાથુ, આ આપણું રમકડું ન કહેવાય. આમ રસ્તે પડેલી કોઈની વસ્તુ ન લેવાય. સમન્યો! એ ચોરી જ છેવા. ચોરી ન કરાય, સમન્યો!

આપણાથી પારકાની વસ્તુ કહી ન લેવાય.'

'બાબા પશુ મને આનો પડમવણી લાવી દેશોને! મને એ બહુ મરે છે. મે' સરસ પડમવણી વાગે છે.'

'અપાનીશ. હોં બેટા!' અને નાથુને બોલું આધાસન આપી એણે સુવડાવી દીધા, એ રાત્રે એને ઉંઘ ન આવી.

નિદ્રોપ નાથુ! એને થોડી જ ખબર હતી કે, એ એક 'પડમવણી' પાછળ એના બાપના પમારનો ત્રીજો ભાગ આપ્યો જાય એમ છે.

વહેલી સવારે એ ઉઠ્યો અને તરત જ શેઠ અને શેઠાણી મેઘજીના બનાવેલા મંડપમાં ઉમેશ સાથે ચા-પાણી પીતાં હતાં ત્યાં પહોંચ્યો : 'બાબાજી, આ બાબા શેઠનું રમકડું. કાલે રાત્રે બગીચામાં બાબાશેઠ જુલી મયા હતા.'

'મા...મા... પડમવણી... પડમવણી...'

'બાબા શેઠ' પોતાનું પ્રિય રમકડું ફરી ફરી પ્રાપ્ત થતાં ગેલમાં આવી ગયા. 'રાત્રે પાછું ન આપી જવાય? આખી રાત ઉમેરો એને માટે કેટલાં વધમાં માર્યાં હતાં એની ખબર છે?'

'હું આવતો હતો. પરંતુ આપ સહ મયાં હતાં એટલે જમાડ્યાં નહિ.'

'કે પછી નાથુને રમવા આપ્યું હતું? અમ્મા ઉમેશ, જરા ભેવા દે તો! ક્યાંપથી તોડ્યું તો નથીને? માળીના ઊંઠરને વળી શું રમતાં આવડે?'

શેઠાણીએ ઉમેશના હાથમાંથી રમકડું લેવા પ્રયત્ન કર્યો, પશુ ઉમેરો હાથમાં મજબુત પકડી રાખ્યું પરંતુ શેઠાણીની બેચેનતાજીને લીધે એ જમાન પર પડી મરું.

શેઠાણીએ હાથમાં લઈ ચાવી દઈ ચલાવવા પ્રયત્ન કર્યો. પશુ રમકડું ચાલ્યું નહિ. અને સવારના પહેારમાં જ એનો કોષ સળગી ઉઠ્યો : 'બેચું ને... રમકડાંને તોડીને લાવ્યો. ચોરટા! એક તો રમકડું ચોરી ગયો, પાછો ઉપરથી સતો થાય છે! હ્યો દેવા આવ્યા સાહેબ! શરમ નથી આવતી! ચાલ અદાથી!'

મેઘજી નતમરતક કરી પાછો ફર્યો. એના અંતરમાં વિવાદની ધારા અખુટ રીતે જન્મી ચૂકી હતી. અન્યાયની પશુ હદ હોય એમ એના હૃદયને થવા માંડ્યું. 'નીતિ' માટે એણે એના કોમળ બાળકને તમાચો માર્યો. સચ્ચાઈના પાટો શીખવ્યા, અને એને, આ ખલેશો? એ કંપી ઉઠ્યો. અને તે દિવસે ખાવાનું ન ખાવ્યું.

સાતેક દિવસ પસાર થયા. બાબાશેઠ ને માટે બીજું એવું જ પ્રિય રમકડું આપી મરું. નાથુ તો હવે એ રમકડાં તરફ નજર પશુ નહોતો નાંખતો. અને ક્યારેક ઉમેશ એની દાદાગીરી દેખાડવા જતો તો પટ લઈને ઉમેશને એ સંભળાવી પશુ દેતો : 'બાબાશેઠ, મારા બાબા પશુ આપું જ પડમવણી લાવવાના છે, સમન્યા! પછી જોએને

હું પ તમને નહિ આપું!'

મેઘજી ક્યારેક બાગમાં રમતાં બાળકો ના સંવિવાદમાંથી આ શબ્દો સાંભળતો ત્યારે એના હૃદયમાં ચિરાડો પડતો, દરરોજ રાત્રે એ પોતાની ઝુંપડીએ જતો અને આશાભર્યાં નાથુ પૂછતો : 'બાબા, પડમવણી લાવ્યા?'

'હાલે લાવીશ હોં કે!'

એ કાલને પશુ પંદર દિવસ થયા. અંજો સોળમે દિવસ હતો. અઈ રાત્રે આશાભર્યાં પ્રશ્નને એ જ પ્રયુત્તર નાથુને મળ્યો ત્યારે એ રડી પડ્યો.

મા...મા, બાબા પડમવણી જ નથી લાવતા, જોને?'

ચાહલા મેઘજીનો મિત્રજ ફરી એક વખત ગયો.

'લાવીશ, ઠીકીને...ચુપ મર.'

'એ...એ...એ... નાથુનો અવાજ વધ્યો

મેઘજીને નાથુને એક ઘોલ મારી દીધી. મચ્છીએ બાળકને ગોદમાં લઈ લીધો અને કમ્બાચથી બોલી :

'પંડમવણી ચોંચ ન હોય તો બોટો વિશ્વાસ શું કામ આપતા હશે! મોટી નીતિની વાતો કરો છે તે કેટલા બંધા બંધાવી નાંખ્યા તે મારા દીકરાને હાલતાં ને ચાલતાં મારવા નીકળી પડો છો!'

એ રાત્રે મેઘજીએ નિક્ષય કર્યો કે મને તે હિસાબે નાથુને પડમવણી જ આપવું.

બપોરનો સમય હતો. સૌ કોઈ સહ મયાં હતાં. ઉમેશનું પડમવણી પરસાળ માં પડ્યું હતું. મેઘજીએ ચળળતાથી એને ઉપાડી ઉત્સાહભર્યાં ડમલે ઝુંપડી તરફ ચાલવા માંડ્યું. એના હૃદયમાં ખુનને સંતોષ આપાને આનંદ હતો : 'નાથુ...એ...નાથુ. આ લે બેટા! તારે પડમવણી મેઘજીને છેને?'

'ક્યાંથી લાવ્યા, બાબા! આ તો બાબાશેઠનું છે. જુઓ મઈ કાલે જ રમતા-રમતાં જમાન પર પહોંચ્યું હતું તે ગયો પડેલો છે. બાબા, આ બાબા શેઠનું છે હોં.'

'હા બેટા...'

'પશુ બાબા, બાબાશેઠનું પડમવણી આપણાથી કેમ લેવાય, એ દિવસે તો તમે કહેતા હતા કે કોઈની વસ્તુ લઈએ તો ચોરી કરી કહેવાય. આપણાથી પારકાની વસ્તુ કેમ લેવાય...કેમ બાબા! હું બાબાશેઠને પાછું આપી આપું?'

અને મેઘજીના હાથમાંથી રમકડું પડી મરું!

—સંપૂર્ણ.

શુક્રકોપીંચ, ધનકેમ ટેકસ રીટન્સ, લાઇસેન્સિંગ, રેવન્યુ કમીશનરન્સ અને ધનસ્થોરન્સ માટે મળો :
આર. વીકલ
૧૨ બાકેલી બાઈડ, ૩૮ માર્કેટ રોડ, કોરનર ડાયોનન અને માર્કેટ રોડ, બેલાનીસપ્તમ, ફોન ૩૩-૧૧૫૪.

સ મા ચાર સંગ્રહ

—સુરત જીલ્લાના કલેક્ટર શ્રી દુદાણી તાલીમ લેવા માટે હાઇકોલેજ ખાધ છે. જેમના હોદ્દાનો અખલાર આ. કલેક્ટર શ્રી કોલીલોએ સંભાળ્યો.

—પશ્ચિમ તાલુકાના ખેડૂતો કપાસને ખરેખર શોધવા પાક તરફ ઘળીને શોધવા વાવેતર કરી શકે તે માટે કાકડાપાર યોજના હેઠળની ૩૦ હજાર એકર જમીનને સરખી કરવા શુભરાત સરકાર તરફથી ૨૦ લાખ રૂા કરવાની ખાતરી આપી છે.

—જાણીતા શુભરાતી ભક્ત કવિ શ્રી કાનજીભાઈ પુરુષોત્તમ દવેનું ૭૫ વર્ષની વયે અવસાન થયું.

—શુભરાત રાજ્યની એસ. એસ. સી. યોર્કની કચેરી ને કાલમાં વડોદરા ખાતે છે તેને સુરતમાં ખસેડવામાં આવનાર છે.

—આયોજન પંચે ડો. જીવરાજને ખાતરી આપી જણાવ્યું છે કે શુભરાતમાં તેલ રીફાઇનરી નાખાશે જ.

—શુભરાતના ૩ ઉપાલોકોની મુશ્કેલી દૂર કરવાની કેન્દ્રના વેપાર-ઉદ્યોગ ખાતાએ ખાતરી આપી છે.

—રસ્તાઓ ખાંધવામાં સામાન્ય મોહાનો ઉપયોગ કરવા માટે 'ગાંધી મેમોરિયલ ડેવલપમેન્ટ' દ્વારા ને પ્રયોગ થઈ રહ્યો છે તે જોઈ લઈ આશરપદ પરિણામ ખાતાએ છે. મોટું જમીનને રિયર કરી શકે છે એ માન્યતાના આધારે એ પ્રકારની સપાટીવાળા તથા રોજના ખસેડી ચારસો વાહનોની અવરજવર વાળા રસ્તાઓ ઉપર તેમજ ટેનિસના તથા ખન્ય રમવાના મેદાન ઉપર ડેવલપમેન્ટને બાધક પ્રમાણમાં પ્રયોગો કર્યાં હતા.

—રાષ્ટ્રપિત ડો. રાજેન્દ્રપ્રસાદ હાઇકોલેજ ખાતે-હાજીવાના તેમના વડા મથકે ૬૨ વર્ષની માથક રહેવા માટે જીલ્લાની ૨૫મી તારીખે પહોંચી જશે. તેમના રોકાણ દરમિયાન તેઓ ત્યાંની ઓલોગિક પ્રદર્શન સોસાયટી દ્વારા થઈ કરવા માં આવનાર એક માટેના પોલીટિકનિકનું ઉદ્ધાટન કરશે.

—રાષ્ટ્રપિત શ્રી સુક્રન્દ રમણીકલાલ મોદી, એડવોકેટની તેઓ હોદ્દાનો અખલાર સંભાળે એ કિસ્સાથી એક વર્ષની સુદત માટે શુભરાતની વડી અદાલતના એક વધારાના ન્યાયમૂર્તિ તરીકે નિમણૂક કરી છે.

—કવિ રવીન્દ્રનાથ ટાગોરના પુત્ર શ્રી રથીન્દ્રનાથ ટાગોરનું હૈરાનુભવમાં ૭૩ વર્ષની વયે દુઃખ અવસાન થયું છે.

—શુભરાતમાં માર્કેટીંગ ધારા અને ડુંકમાં વટકુકમ બહાર પાડવામાં આવનાર છે.

—વીસનગરમાં નાયબ પ્રધાન શ્રી જયવંતલાલ શાહે જણાવ્યું હતું કે અનાજ ના પ્રશ્નના ઉકેલની આવી કુટુંબ નિયોજન

શે. શુભરાતમાં ૧૮ લાખ ટનની ખાખ છે તેથી તેણે કુટુંબ નિયોજનનો આશરો લેવા જોઈશે.

—ડેન્યા સરકારના ડેળવણી ખાતાના મંત્રીપણે ભારતી યુવતી કુમારી ઉર્મીલા શાહની નિમણૂક કરવામાં આવી છે.

—અકાલી નેતા મારતર તારાસિંગ ઉપર શ્રી નરેન્દ્રેએ અંગત પત્ર લખ્યો છે. મારતર તારાસિંગે આ પત્રની વિગતો વિષે કંઈ પણ કહેવાની ના પાડી છે.

—આખાશ્રી ચૂંટણી માટે પં. જવાહર, શ્રી લાલબહાદુર શાસ્ત્રી અને શ્રી ચંદ્રભાનુ ચુપાએ ઉત્તર પ્રદેશમાંથી ઉમેદવારી નોંધાવી છે.

—વડોદરા પાસેનું હરણી ખાતેનું વિમાની મથક વિકસાવવામાં આવનાર છે.

—શુભરાત યુનીવર્સિટીની સીન્ડીકેટ હવેથી શુભરાત યુનીવર્સિટીના ઉપકુલ પતિને ડા. એક હજારનું માનદ વેતન આપવાનો નિર્ણય કર્યો છે.

—રેલવે તરફથી મુંબઈ સેન્ટ્રલ, અમદાવાદ, બપુર અને આગ્રા સ્ટેશનોએ ખાસ ઉતારઓના ઉપયોગ માટે સેક ડીપેન્ડેન્ટ લોકસની સમવડો ઉભી કરવામાં આવી છે.

—શુભરાતના નવા રાજ્યપાલ તરીકે ડો. સંપૂર્ણાનંદની વરણી થશે જેમ જાણવા મળ્યું છે.

—કલકત્તામાં શ્રી જયપ્રકાસે જણાવ્યું હતું કે આસામમાં ખંખાળીને રાજ્ય બાધાનો દરજ્જો મળવો જોઈએ.

—અકાલી આગેવાન મારતર તારાસિંગ જીવદા જીવદા રાજ્યીય પક્ષોના આગેવાનો પર પત્રો પાઠવી, ૧૫મી જાન્યુઆરી એકેકસ સુદત સુધી ઉપવાસ પર ઉતરવાના પોતાના ઇરાદાની જાણ કરી છે. તેમણે તેમાં ભારત સંઘમાં પંખા ખાધાખાધી રાજ્યની મામણી માટે પોતાને ક્યાં કારણોસર આ પગલું લેવાની 'દરજ' પડી છે, તે વિષે પણ સ્પષ્ટતા કરી છે. આ આગેવાનોમાં સ્વતંત્ર પક્ષના શ્રી રાજજી, સામ્યવાદી પક્ષના શ્રી અલ્પ ધોષ, પ્રજાસમાજવાદી પક્ષના શ્રી અશોક મહેતા, આચાર્ય કૃપલાની, શ્રી જયપ્રકાશ નારાયણ વગેરેનો સમાવેશ થાય છે.

—લોખંડ અને પોલા ઉદ્યોગ માટે ડુંક સમયમાં ચાર સભ્યોના એક વેતનયોજનની રચના કરવામાં આવશે એમ સત્તાવાર રીતે જાણવા મળે છે. કેન્દ્રના મજુર ખાતાએ આ અંગે જરૂરી વિધિઓ પતાવી દીધી છે. બોર્ડમાં એક મેમ્બર ઉપરાંત કામદારો અને માલિકોના મંડળોનો એક પ્રતિનિધિ હશે અને એ સ્વતંત્ર સભ્યો હશે.

લબ પ્રશ્નો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અને રેસપબ્લિક ડીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત દેખરેખ નીચે પનીવનના અને રોડસીવાના કોષ પણ માગમાં તમારે મુમમે આવી રોડી કરવાનો અમે કન્ફાઇડ લઈએ.

કેપીટનસ બ્રાઉનની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુલ્લાપર - ડરબન. ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ : KAPITAN.

આહુ, લસણ બજાર લાવ, નારીચિળ નં. ૧ શી. ૧-૦, યેગ (નંબ ૧૦૦) શી. ૬૦-૦. ડુકાન ઠાર માટે આંધવાના ન્યુઝપેપર બજાર લાવ, ખટારા, હુમરી (કાંઠા), સુખ લાલ મરચાં, સુખ ઝીના (કાલા), સોનેરી રંગનો મોળ, દરેક ભતનો મરી મસાલો વિગેરે હથેલાં રોટાકમાં રાખીએ છે. હુમરી અને મેનથી પાન બજાર લાવ, પોરટેજ લઈ. સુરણ, રતાણ, આંબા હળદર અને લીલી હળદરની મોસમ ચાલુ છે. રોડસીવા, ન્યાસાલેન્ડ અને બેલજીપન કોચિના જોરડરો ઉપર પુરક ધ્યાન આપી કોઈ પણ વરદ પરમીટ ઠરાવી મોકલ્યું.

All prices subject to Market fluctuations, A. KADER & Co., (PTY) LTD. WHOLESALE FRUIT MERCHANTS P. O. Box 251. DURBAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક બુકરીપર, સુસાઈરી, વીમાનાં અને જનસલ એજન્ટ ઈન્ડિયાન અમર દુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ ઈરિચાઈ અમર જમીન માટે સુસાઈરી કરવા થેર મોમાં અમારી મારફતે મુકાબ કરો છ'જી, આજ, ચોરી, હુલ્લ, અહરમાત, ષેરબાસ, વિગેરેના વીમા અમે ઈતરાની આપીએ છીએ. ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, ડિસાળના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ કમીશનર-સ સર્વિસીકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો પાસપોર્ટ તેમજ ઇમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં કંઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ. નેશનલ મ્યુન્યુઅલ લાર્ડ્સ એસોસીએશન એકે ઓરફીયા અને શોર્ટલાયર ઈનસ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધ. Office : 9 Barkly Arcade, 38 Market Street, Phone : 339033, Johannesburg. Residence : 52 Patidar Mansion, 13 Kort Street, Phone : 330816, Johannesburg.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!! બેડકુમ સુદ, ડાઇનામીકમ સુદ, વેડફોલ, હરેસીમ એક્સ, સાઈડ બોર્ડ એગ્રીસ ટેક્સ, લુક ટેક્સ, ટેબલ, તાલ કીપાલ ભાવે ખરીદી શકેશો. ભને પધારી લાભ લેવા મુકશો નહિ. —ઝોકસ, ટેબલ અને કીચન હરેચર— ને હમારી દેખરેખ નીચે તર્કિયાર થાય છે. તેનો રોટા હથેલાં તર્કિયાર રહે છે. માત્ર રોટા થાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર માગ વધારો. L. MISTRY 51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG. PHONE 33-4691. BOX 2526.

Printed And Published by Mrs. Sushila Gandhi, International Printing Press (Phoenix Address) INDIAN OPINION, Private Bag, Durban, Natal